

FORMA MINORUM

Káptalanra készülve

Kedves Testvérek!

A 2017. április 1-én megrendezett képzés kapcsán igyekeztünk olyan szempontokat összegyűjteni és megosztani, amik fontosnak látszanak a világi rend jövője szempontjából.

Az elhangzott előadások mindegyike még továbbgondolást is igényel, ezért tárom a testvéri közösség elé. Biztatlak is Benneteket a gondolatok alapos megfontolására, közösségeitekben a megbeszélésére.

Egyúttal nagy örömmre szolgál, hogy a 100. Forma Minorum ilyen, mindannyiunkat segítő módon jelenhet meg.

Az előadásokhoz rendelt kérdésekkel csak a megbeszélést szeretnénk segíteni, csak egy része a lehetséges kérdéseknek. Mátraverebély-Szentkúton, 2017. július 13-15-én, a káptalanon is ez lesz a téma. Ezért is kérem, hogy alaposan tanulmányozzátok és beszéljétek át, hogy megújulhassunk, alkalmasabbá válva a jelen és elkövetkező nehézségeink megoldására.

Biztosak lehetünk a Szentlélek megvilágosító segítségével!

Szeretettel: János testvéretek

100.

2017. május

A 2017. április 1-i miniszterek és képzési felelősök részére tartott előadások

Komáromi János OFS képzési felelős:
Bevezető 1. o.

Kauszer Tibor miniszter generális:
A FVR Nemzetközi Közössége előtt álló kihívások különös tekintettel a szolgálattevők szerepére 2. o.

Papp Tihamér OFM orsz. asszisztens
Távlatok az előttünk álló néhány évre 9. o.

Szpisják Péter Pál OFM Cap:
A FVR szerepe ma az Egyházban és a társadalomban 13. o.

Artur Prenkiewicz OFM Conv:
Mi a szerepe és feladata a magyarországi FVR-nek a Katolikus Egyházban és a társadalomban? 16. o.

Komáromi János OFS:
Mi a szerepe a magyarországi FVR-nek a Katolikus Egyházban és a társadalomban? 1. o.

Dr. Horváth Éva OFS:
Néhány gondolat a FVR-ről 23. o.

*

Kérdések 25. o.

Kauszer Tibor OFS miniszter generális:

A FVR Nemzetközi Közössége előtt álló kihívások, különös tekintettel a szolgálattevők szerepére

Kedves Testvérek!

Nem mehetünk el amellett, hogy egyrészt a mai nap főleg a miniszterek számára szolgáló képzési alkalom, másrészt novemberben Általános Káptalan lesz. Ezért a Rend nemzetközi szinten jelentkező főbb kérdései mellett a miniszterek és a többi szolgálattevő szerepéről, feladatáról is szeretnék röviden szólni. Nem fogok tudni programjavaslatot tenni, hogy mi legyen a Ferences Világi Rend magyarországi közösségének szerepe és helye az Egyházban és a világban a közeli és távolabbi jövőben, de talán tudok néhány támpontot adni azáltal, hogy elmondom, mik a tapasztalataink nemzetközi téren a rendi életet illetően, és mire tudjuk vagy mire kell tudnunk építeni Isten segítségével az életünket.

Az Általános Káptalan egyik célja, hogy lezárja a „Hogyan igazgassunk egy olyan rendet, mint a Ferences Világi Rend?” témáról szóló együtt gondolkodást és beszélgetés sorozatot, amit 2014-ben, az Assisiben tartott Általános Választókáptalanon kezdtünk. Szándékosan nem használtam az eredeti angol szó betűhű fordítását, ami sokszor sajnós mintegy szitokszóként került elő. Pedig egy szervezet ügyeit intézni, igazgatni nem bűn, hanem kötelesség. Akit arra megválasztottak, kijelöltek, annak igenis feladata, hogy gondoskodjon mindarról, ami szükséges ahhoz, hogy a szervezet betölthesse a célját, a megfogalmazott küldetését, rendeltetését megvalósítsa. Ez minden szervezetnél más és más. Egy banknál a cél a profit, a gazdasági növekedés, és ehhez rendelnek kisebb, a megvalósítást szolgáló feladatokat, célkitűzéseket (pl. fiókhálózat növelése, beruházások, személyzeti politika, oktatások, bérszabályozás, stb.). Egy termelő vállalatnál ilyen célok a gazdaságos, nyereséges üzemelés, és ehhez rendelik a megvalósítást szolgáló feladatokat, mint pl. technológiai fejlesztés, piacra kerülés támogatása, oktatás, emberi erőforrásokkal való gazdálkodás, árpolitika, anyagbeszerzés optimalizálása, stb.

A Ferences Világi Rend lelkiségének súlypontja

A Ferences Világi Rendnek is vannak ilyen, meghatározott céljai, aminek az eléréséhez bizonyos dolgokat meg kell valósítani.

Honnan is tudjuk, hogy az Úristen milyen célokat fogalmazott meg a Ferences Világi Rend számára? Hol van ez leírva? Természetesen a Regulánkban. Ezért is fontos észben tartani, hogy a Ferences Világi Rend Regulája nem egy demokratikusan megszavazott szabályzat, hanem Isten terve a Ferences Világi Renddel, amely tervet Krisztus misztikus teste, az Egyház által adott át nekünk 1978. június 24-én, VI. Pál pápa kezéből.

Szerintem mindenki, aki Isten tervének megvalósításán munkálkodik, annak felettébb jól kell ismernie ezt a tervet. Tegyük a kezünket a szívünkre: milyen gyakran olvasgatjuk a Regulát? Tudjuk azonnal, hogy hány cikkelyből áll? Melyek a főbb fejezetei? Pedig minden miniszternek (és a többi szolgálattevőnek), akinek feladata a rend valamely közösségének igazgatása, igen jól kell(ene) ismernie a Regulát. Ez nemcsak azt jelenti, hogy betéve tudni kell (egyébként nem kell...), hanem hogy ismerjük a lelkiségét, ismerjük a történetét, esetleg olvastuk is a korábbi változatait, ismerjük a hátterét, amikor és ahogyan született, és ismerjük az Egyháznak azt a tanítását, amelyre alapul.

Négy dologra szeretném itt felhívni a figyelmet, ami a Regulánk négy sarokpillére:

Evangéliumi élet

Krisztust tenni meg életünk középpontjául (Reg. 4.), vagyis bűnbánatot tartani, megtérni, és az evangélium szerint élni. Olvasni az Evangéliumot, és átültetni az életbe, valamint az életet az Evangélium fényén keresztül nézni és élni.

Szent Ferenc példája nyomán

Nem üres szöveg, nem (csak) jogi szabályzat. Szent Ferenc személyes példáját nyújtja, és arra hív, hogy az ő lelkiségét minél jobban megismerjük, hogy az ő nyomán tudjuk követni Krisztust. Szent Ferenc személyesen hívta az első testvéreket, személyesen ment a pápához, a szultánhoz, a császárhoz. Nagyon szerette a szemlélődő imádságot, a személyes beszélgetést Istennel. Az ő személye ad útmutatást, az a személy, aki megjelenik az írásaiban és a róla szóló életrajzokban.

Lelkiélet

Az egész II. fejezet erről szól: átöleli életünket felülről lefelé és jobbról balra, mintegy keresztbe pántolja. Földi életünk bűnbánatát összeköti az imádsággal és azáltal a Mennyei atyával, Szűz Mária közbenjáró segítségével, míg a hétköznapi élet dolgain keresztül horizontális metszetét adja mindannak, amit és ahogyan az életben, a világban tennünk kell, hogy megéljük hivatásunkat.

Testvéri közösség

A Regula III. fejezete a testvéri életről szól: arról, hogy nem vagyunk sem magányos farkasok, sem elkóborolt bárányok, hanem közösséghez tartozunk, amely megtart, és amelynek szüksége van mindannyiunkra azért, hogy másokat is meg tudjon tartani.

Ez a négy sarokpillér írja le azt a hivatást, amelyre mindannyiunkat meghívott az Úristen. Ez minden egyes testvérünk személyes útja, mindenkinél kicsit más, de mégis, a különbözőségekkel együtt annyira sok a közös jellemző, hogy ez egy nagy nemzetközi testvéri közösségbe fog bennünket össze.

„Szeressétek, tanulmányozzátok és éljétek ezt a Regulátokat, mert a benne foglalt értékek kiemelkedően evangéliumiak.” (II. János Pál pápa a Ferences Világi Rendhez írt üzenetéből, 1983.)

A miniszterekről

A Regulában megfogalmazott dolgoknak a közösségi életben történő megélését segítik a tanácsok, és a tanácsok miniszterei. Nagyon fontos, hogy a közösségekben a káptalanok jó előjárókat válasszanak. (Általános tapasztalatom, bár ez semmi újdonságot nem jelent, hogy ez kulcsfontosságú dolog.) Ha nincsenek jó előjárók, a közösség olyan lesz, mint a pásztorok nélküli nyáj. Tanácstalanok, irány nélküli tévelygők, végül szétszélednek. Kik is a miniszterek? Tudjuk, a szó eredeti jelentése szolgál. De kinek a szolgálója? Minden ellenkező híreszteléssel ellentétben NEM a nép szolgálója, nem a közösség szolgálója. A miniszter eredeti jelentésében Angliában a király szolgáját jelentette, azt, aki a király nevében megvalósítja a király céljait, a javára kormányozza a birodalmat. Persze Angliában is volt parlament, akik a király elveit ültették át a gyakorlatba. Ezt a gyakorlatot irányították a mindennapi életben a miniszterek. De a minisztereknek nem az volt a feladata, hogy demokratikusan megszavazott dolgokat végrehajtsanak. Nem cselédek, hanem szolgák.

Nem erről szól a mi miniszterségünk is? A NAGY KIRÁLY szolgáinak lenni. Nem a közösség szolgálói, mert nem a közösség határozza meg, hogy mi a Rendünk célja, hanem az Úristen. A miniszterek tehát nem a közösséget szolgálják, hanem Istent szolgálják, és ennek a szolgálatnak a szellemében irányítják és töltik meg lélekkel a közösségeket, amelyek a Rend különböző szintjein működnek. (Ezzel összhangban a miniszterek megválasztása nem egy klasszikus demokratikus választás, hiszen nem a népakaratot hivatott kinyilvánítani, hanem Isten szándékát valósítja meg, ezáltal minden káptalani tag ott és akkor Isten eszköze.)

Hogy állunk a Rendünkben a vezetőkkel? Milyen megfontolások alapján választjuk meg a tanácsokat a testvéri közösségek különböző szintű káptalanjain? Egyáltalán, vannak-e szempontok? Vannak-e egyéni szempontjaink, és vannak-e közösen megfogalmazott szempontjaink? Hiszen látjuk, hogy a rend közösségeinek igazgatása nem egyszerű feladat, és számos problémával küzdünk ezen a téren. Az egyik probléma, amire a folyamatosan érkező hozzászólások is rávilágítanak, az a tanácsok választásának, a miniszterek és tanácsstagok kiválasztásának a problémája. Ugyan a testvérek arról írnak, hogy nehéz alkalmas személyeket találni, de tudjuk-e, hogy kiket keresünk? Ha nem tudjuk, hogy milyen testvérekre van szükség a tanácsokban, akkor hogy keressük meg őket?

Egy olyan emberhez fordultam iránymutatásért, aki maga is egy közösség szolgálatában töltötte élete jelentős részét miniszter generálisként, de ezen túl a teológiai ismeretei is vitán felül állnak. Szent Bonaventuráról van szó.

Szent Bonaventura: De sex alis seraphim *(A szeráfok hat szárnyáról)*

Bár Szent Bonaventura ezt a művét a szerzetesi előjáróknak szánta, mi is haszonnal olvashatjuk, hiszen olyan lelki olvasmányról van szó, amely a Bonaventurát jellemző rendszerezett gondolkodásmódot és a mély teológiai mondanivalót egyaránt magában hordozza. Bár nem tanításra szánt mű, nem tanító irat, mégis olyan írás, ami az olvasót gyakorlati tanácsokkal és lelki útmutatással is ellátja.

Az előjárók kiválasztása

Ahhoz, hogy valaki egy közösség szolgálatára alkalmas legyen, nem elég a jóakaratuság és a békességesség. Nem elég, hogy lelkivezetője van. Legyen képes arra, hogy maga is vezessen, ennek viszont feltételei vannak.

Az előjárónak (Szent Bonaventura szerint) négy tulajdonsága kell, hogy legyen, ami mindjárt öt:

1. biztos ítélőképesség
2. buzgó odaadottság
3. a jónak szeretete
4. alázatosság minden dolgukban
5. állhatatosság

Ezen felül birtokában kell hogy legyen hat erény, amely mint a szeráfok hat szárnya, befedi és védi, de ha kell, felrepíti Istenhez a jó vezetőt.

Az előjáró első szárnya az igazság iránti buzgóság kell hogy legyen

Nem földi igazságról vagy igazságosságról van itt szó. A kulcsszavak az érdemszerzés, a külső fegyelem, Isten parancsainak megtartása. Vagyis ez a rész inkább „az Isten országát és annak igazságát keressétek” (Mt. 6.33) felhívásról szól. Isten országa és annak igazsága nem elválasztható egymástól. Isten országának a keresése ez a fajta igazság iránti buzgóság.

Az előjáró második szárnya a könyörületesség

A gyengéd testvéri szeretet, a részvét, a segítség szándéka minden gyenge testvér iránt. Itt a gyengét minden értelemben kell venni. Hiszen gyenge az is, aki természeténél fogva gyenge. Gyenge az is, aki betegsége miatt nem tud testben vagy lélekben erős lenni. Gyenge, aki a lélekben gyenge: könnyen elbukik a kísértésekben, nem törekszik az erényekre, nem tűri a jószándékú testvéri feddést. Ezekben a legjobban a testvéri közösség megtartó ereje tud segíteni, a miniszternek pedig feladata az is, hogy ezt a védő, óvó közeget létrehozza és őrizze. Emellett persze nem tehetjük meg, hogy nem említjük meg a miniszter személyes könyörületességét: egyszerre kell hogy meglegyen benne az Isten országa és annak igazsága iránti határozott törekvés, az eltökéltség, és ugyanakkor a lemondás is arról, hogy ezt mi meg tudjuk valósítani. A könyörületesség annak a felismerése, hogy Isten terve sokkal hosszabb távon működik, mint a mi - mégoly jószándékú, mély lelkeségre vágyó - céltudatos törekvésünk. Ahogy maga Szent Ferenc írta: „És ebben szeresd őket, és ne kívánd, hogy jobb keresztények legyenek” (*LMin 7.*) A tökéletlen elfogadása tökéletesíti a közösséget.

Az előjáró harmadik szárnya a türelem

Három területen kívánatlik meg a türelem és a nagyvonalúság:

1. Az aktivitás kísértése: túl sok tennivalót veszünk magunkra. Olyan sok jót lehet tenni: előadásokat írni, szép szavakat mondani, keményen dolgozni a testvérekért, látogatni az időseket, találkozásokat szervezni. Csak eközben elfelejtjük, hogy Isten nem a mennyiséget, hanem inkább a minőséget nézi. Aki nem gyűjt, az szétszór. (Cf. Lk. 11.23) Mélység nélkül nincs szélesség. Ami mélység nélkül széles, arra azt mondjuk, hogy sekély.

2. A teljesítmény kísértése: mi olyan nagyon jó közösséget szeretnénk kovácsolni, csak a testvérek gyengesége, az aktivitás hiánya, a csekély részvétel ezt nem engedi. Csakhogy eközben elfelejtjük, hogy ez nem a szervezőképességünk bizonyításának a helye.

3. A sértettség, megbántottság kísértése: a hálátlanság és a meg nem értés bánt minket, szeretnénk elismerést azért a sok jóért, amit a közösségért teszünk. Csakhogy eközben elfelejtjük, hogy a Rend nem a miénk. Ez nem az önmegvalósítás területe. Ez ellen Szent Bonaventura szerint egy hármassal lehet védekezni: szerénység, komolyság és jószágosság. Aki szerény, komoly és jószágos, az nem fordul ki magából, és erős lesz a türelemben.

Az előjáró negyedik szárnya a példaadó élet

„Amit szavaival hirdet, valósítsa meg tetteivel.” (id.) Legyen jelen a közösségben, hogy példáját megmutathassa. Nem jó vezető, aki nem a saját közösségét szeretné elsősorban a jóra segíteni. Vezetőként elsődleges feladatunk, hogy jelen legyünk a közösségben, személyes életünkkel segítve testvéreinket. Ne legyünk könnyelműek magatartásunkban és beszédünkben, tanácsolja Szent Bonaventura. „Nem talál a szívekhez annak beszéde, aki könnyelmű magaviseletűnek látszik.” (*Nagy Szent Gergelyt idézi Szent Bonaventura, Nagy Szent Gergely Libr. I. Hom. in Ezech. Homil 3. n. 4.*) Jó segítő társ ebben az alázatosság, a közvetlenség, a kisigényűség. Tulajdonképpen az egyszerűséget fogalmazza meg itt Szent Bonaventura, mint ami a legnagyobb lehetőség arra, hogy példaadó életet éljünk. Ez pedig két, nagyon fontos dolgot hoz magával: tiszteletet és bizalmat. A tisztelet a vezető tetteinek az elfogadását, elismerését jelenti, a bizalom pedig a ráhagyatkozást erősíti.

Az előjáró ötödik szárnya a körültekintő ítéltehozás

A körültekintés bölcsességet feltételez, ezért nagy kincs, amit Salamon kért Istentől. Fontos erény, amit senki, aki tisztséget tölt be, nem nélkülözhet. Hányszor láttunk már elkapkodott döntéseket, hirtelen meghozott ítéleteket. Ne keverjük össze azonban a körültekintő döntéshozatalt a döntésképtelenséggel. Ez utóbbi egyáltalán nem erény. Két dologban mutatkozik meg a körültekintés: a 'mit' és a 'hogyan' kérdésében, írja Szent Bonaventura.

1. törődjön a rábízottak helyes kormányzásával
2. tudja, hogyan kell a gyengéket felemelni
3. ügyesen kell intéznie szerteágazó hivatali dolgait

4. tudnia kell, hogy eközben hogyan viselkedjek, hogyan vigyázzon magára A közösség egésze, az egyes tagok, az intézmény és a saját személyes élete: ez a négy terület, amire összpontosítania kell. Mindegyik külön-külön is körültekintést, megfontoltságot igényel a döntéshozatalban. Ugye látjuk, hogy nekünk, világiaknak is mennyire fontos megtalálni az egyensúlyt ezek között? Mindegyik fontos, és mindegyiket szeretnénk is jól csinálni. Kinek-kinek máshol van a súlypont, egyénisége szerint, de egyiket sem hanyagolhatjuk el.

Az előljáró hatodik szárnya az Isten iránti odaadás

Keresse Isten társaságát, keresse az Istennel töltött időt - vagyis legyen imádságos lélek. Keresse Isten szándékát mindenben, amire világosságot az imádságban kaphat, mégpedig ennek három módjáról beszél Bonaventura: ma úgy mondanánk, hogy a közösségben végzett imádság, az egyéni imádság, és az állandó imádság. Mind a három kell, egyik sem hiányozhat, mint egy háromlábú sámli három lába.

Hiszen az imádság 1. megvilágosítja az elmét, 2. az igazi jó megkívánására serkent, 3. erőt ad a kötelességek teljesítésére, 4. elriaszt a büntől, 5. tetteinket az erényre hangolja, 6. szavainkat és tetteinket összhangba hozza, 7. a hitből fakadó tudást megerősíti, 8. a reményt bizalommal szélesíti, 9. felgyűjtja bennünk az istenszeretetet, 10. kedvessé tesz Isten előtt, 11. bizalmat önt belénk, 12. gyöngéddé és kedvessé nevel, 13. a szívet alázatosságra tanítja, 14. a nehézségekkel szemben megerősít, 15. a jócselekedeteket örömmé teszi,

Az első két szárny íveljen felfelé, a második kettő fedje be és védje, a két utolsóval előre és felfelé repüljön. Sehol egy határozottság, egy céltudatosság, egy előrelátás, ami a mai vezetőkkel szemben támasztott követelmény. Hol vannak ezek?

Valóban, aki elolvassa Szent Bonaventurának ezt az útmutatását, az egyrészt nem talál ilyen témákat. Ugyanakkor a szöveg sorai közül nagyon jól kiolvasható, hogy ezek a tulajdonságok nem hiányoznak, csak nincsenek előre tolva. Nem részei a szeráfi hat szárnyak.

Olybá tűnik, hogy nagyon is pontos rangsort állított fel Szent Bonaventura a vezetővel szemben támasztott követelmények terén, bár óvatosan fogalmaznék, mert nem vagyok Bonaventura-szakértő (sem). Az igazán fontos dolgok a szeráf szárnyaira vannak írva. A többi ezek közé/mellé/mögé van rejtve, azok a megvalósításhoz szükséges tulajdonságok. Kellenek, nélkülük nem végezheti jól a szolgálatát az előljáró, de nem azokra épül az előljárói szolgálata.

Arra szeretnék hívni mindenkit, hogy fontolja meg ezeket, és amikor választásra kerül sor, gondolja végig, hogyan áll a jelölt a szükséges négy (vagy öt) tulajdonsággal: a biztos ítélőképességgel, a buzgó odaadottsággal, a jónak szeretetével, az alázatossággal minden dolgában és az állhatatossággal. Van-e benne Isten iránti odaadottság és az igazság iránti buzgóság? Türelmes és könyörületes-e? Példaadó életet él-e és körültekintően hozza-e meg a döntéseit?

Tudom, nem könnyű jó előljárót találni, de nem is nekünk kell. Az előljárót Isten választja ki. Mi viszont legyünk figyelmesek a Lélek indítására, akár választunk, akár minket akarnak megválasztani. Ha pedig már megválasztottak, akkor nagyon nagy segítség, ha rendszeres lelkiismeretvizsgálatot és önvizsgálatot tartunk. Hogy állok ezekkel a tulajdonságokkal, és melyik erényeket birtoklom? Miben kell erősödnöm? Hova kell több figyelmet fordítanom? Nem lehetek jó vezető, ha nem az életszentséget tűzöm ki célul - mind a magam, mind a testvéreim számára. Nincs kisebb cél.

A Ferences Világi Rend előtt álló fontosabb kihívások

A testvéri élet kihívásai

A Ferences Világi Rend életének egyik alapvető, ha nem a legfontosabb jellemzője a testvéri élet, az, hogy míg a XIII. Leó - féle Regulában az egyéni megszentelődésen volt a hangsúly, addig a VI. Pál pápa által adott Regula a testvéri életet teszi előtérbe.

Ezzel együtt az elmúlt 40 év még túl rövid idő ahhoz, hogy kiforrott tapasztalatokról beszélhessünk. Bár a Rend alapsejtje és legfontosabb egysége a helyi testvéri közösség, ne feledjük, hogy maga a Ferences Világi Rend a világon élő összes testvér egyetlen nagy testvéri közösségét jelenti. Nem egyszerű feladat ezt felfogni, megérteni, ebbe bekapcsolódni, megélni a szűkebb és tágabb közösséget. Sok helyen a világban küszködnek a kulturális sokszínűség, a távolság, az egyéni helyzetek sokfélesége, a kapcsolattartás nehézsége okozta problémákkal. Még a helyi testvéri közösségekben is sokszor nehéz megélni a testvériséget. Mit jelent, hogy a másik a testvérem? Tudok-e ugyanúgy hozzáállni, mint a vér szerinti testvéremhez? Meg tudom-e, meg akarom-e osztani az életemet? Megbízom-e maradéktalanul a másikban, hiszek-e a testvéremben élő és jelenlévő Krisztusban? A különböző szinteken ez a kérdés más és más módon vetődik fel. Ugyan a felsőbb szintű testvéri közösségek szerepe kevésbé a személyes élettér biztosítása, mégis, a fent említettek miatt ennek a tágabb közösségnek a megélése sem egyszerű feladat. Ebben segíteni kell a testvéreket, és elvitathatatlan ezen a téren a felsőbb szintű tanácsok feladata és felelőssége. Hogyan

lehet egymáshoz kapcsolni a regionális és az országos testvéri közösségeket? Milyen formában kell kapcsolatot tartani, milyen programokat lehet és kell szervezni? Hogyan tudjuk megélni az egységet a sokféleségben? Alapvető komoly kérdések, amelyekre együtt keressük a válaszokat.

Képzés hiányosságai

A képzés alatt álló testvér - és itt értsük ide a folyamatos képzésben résztvevő testvéreket is - nem egy sötét doboz, amibe beledobjuk a tudást, az ismereteket, ami ott eltűnik és semmilyen következménye, gyümölcse nincs. (Bár, ha már ennél a képnél maradunk, sajnos gyakran az a tapasztalat, hogy igen, olyan, mint a camera obscura. Mire kijut a fény a túloldalán, a kép a feje tetején áll. Gyakran kell egy jó erős lencse - a testvéri segítség -, ami segít ezt a talpára visszaállítani.)

A képzésnek két módon is meg kell mutatkoznia.

Egyik mód, hogy a testvér saját életét formálja. A latin kifejezés ezért is 'formatio' és nem 'educatio'. A testvér élete átalakul, a megtérés útjára lép, Krisztust helyezi élete középpontjába, és Szent Ferenc példáját akarja követni. Szent Ferenc életét, a ferences lelkiséget, a Ferences Világi Rend életét érintő műveket inspirációként veszi kézbe, tisztában van vele, olvassa, követni akarja, meg akarja valósítani az életében. Rátalál arra a sajátos útra, amit Isten számára az üdvösség elérésére kijelölt, a hivatás útjára.

A másik mód, ahogy a képzésnek meg kell mutatkoznia, a tudás. A testvérnek tudnia kell válaszolnia a környezete kérdéseire. Ez egyrészt megjelenik nonverbális formában, cselekedetekben, de meg kell hogy mutakozzék szóban is. Ha feltesznek egy kérdést, akkor arra tudni kell válaszolni. Reflektálnia kell a környezete kérdéseire, legyenek azok feltéve bármilyen formában is. A tudás nem csak ismeretanyagot jelent, de azt is. A cselekedeteknek, legyenek azok bármilyen természetűek - missziós tevékenység, karitatív munka, közösségépítés, szervezés, stb. -, mély meggyőződésen, a hivatás teljes tudatában, a lelkiség, a hit mély ismeretével kell megvalósulniuk. Ha nem így van, akkor egy akciócsoporttá válik a Rend.

Sajnos ma azt tapasztaljuk, hogy alapvető hittani ismeretek hiányoznak sok testvérnél a világ minden táján. Ezért szavaikkal, tetteikkel nem megfelelően válaszolnak a kérdésekre, kihívásokra. Jósándékú, de az Egyház tanításával nem összeegyeztethető dolgokat hirdetnek, az Egyházzal nem közösségben lévő csoportokba járnak. Megfelelő hittani ismereteik hiánya gyakran még a ferences lelkiség megismerésének és megértésének az akadályává is válik. A ferences ismeretek hiánya is sokszor megmutatkozik. Különböző, sokszor teljesen valós indokok miatt, de nem kerülnek a helyes, rendszerezett, jól értelmezett tudás birtokába - és itt nem magas szintű, akadémiai tudásra kell gondolni! -, és a sokszor felszínes tudás téves információt ad tovább vagy erősít meg. Nagyon fontos a képzés színvonala, ami nem az ismeretanyag bonyolultságában mutatkozik meg, sőt, ellenkezőleg: mennyire rendszeres és rendszerezett a képzés, mennyire ad befogadható tudást, és mennyire épülnek az ismeretek egymásra. Mennyire alkalmazható ez az életben. Az sem jó, ha sok tanulnivaló csak „az elme csiklandozására” szolgál, ezeknek az életet, az üdvösséget kell szolgálniuk. Azt is nagyon fontos szemmel tartani, amit Szent Ferenc üzent Szent Antalnak: „Megelégedésemre szolgál, hogy a szent teológiából előadásokat tartasz a testvéreknek. Vigyázni kell azonban, hogy e stúdium során ki ne oldsd a szent áhítat és imádság szellemét” (L. Ant 2.) Ebből általában csak a második felét szokás idézni, de azért ne felejtsük el az elejét sem: Szent Ferencnek megelégedésére szolgál, hogy a testvérek tanulnak. Ugyanakkor persze nagyon sok jó példával is találkozhatunk, amik meg kell hogy erősítsenek mindenkit abban, hogy ezeket megismerje, s amennyiben lehetséges és szükséges akkor átvegye, vagy megfelelő módon alkalmazza vagy kövesse. Ehhez nagy nyitottság és az előítéletektől mentes gondolkodás kell, a saját közösség szükségleteinek az alapos ismeretével társulva.

Kommunikáció gondjai

A kommunikáció a megértésen alapul. Megértem, amit a másik közölni akar, és arra felelek, törekedve arra, hogy a másik számára érthető módon válaszoljak. A 'kommunikáció' szónak a gyökerében ott találjuk a 'communio', közös, közösség szót. Nem kommunikáció az, ami nem a közöset keresi. Az sem kommunikáció, ami nem két fél között zajlik, hanem csak egyirányú közlés.

Az egyik legsürgetőbb feladat mindazokat bevonni a kommunikációba, akik valamilyen oknál fogva ebből kimaradnak. Sok oka lehet ennek. Ezeket vissza lehet vezetni egyéni és közösségi okokra. Egyéni okok részben a személyből, személyiségből fakadó okok: ismert vagy ismeretlen okok miatt visszahúzódik a közösségi élettől, emberi alkata, természete több figyelmet igényelne, sérülést szerzett a közösségben, és más egyéb okok. Lehetnek tárgyi okai is: az eszközök hiánya - nincs számítógép, telefon, internetelés, a távolság, a munka- vagy családi kötelek, amik jelentősen meg tudják nehezíteni a kommunikációt, de nem szabad, hogy teljesen megszakítsák. Sokkal nehezebb egy megszakadt kapcsolatot helyreállítani, mint egy meglévővet ápolni, ha mégoly gyenge is.

Közösségi okokhoz sorolhatjuk a közösség figyelmének hiányát, a 'nagy számok törvényét', ahol sok egyívású ember között könnyen elkallódik, aki kilóg a sorból, nem kap elég szeretetet. Ide tartozik a tárgyi

feltételek hiánya is: ritkán találkozunk a közösség, nincs olyan biztos hely, ahol a közösséget meg lehet találni. Gyakran nehezíti a kommunikációt a személyek (gyakori) változása, cserélődése is. Ez főleg nemzetközi szinten szokott gondot okozni.

A legerősebb akadály azonban a közösséghez tartozás érzésének vagy tudatának a hiánya. Bár a helyi testvéri közösség a legfontosabb színtere a Rend közösségi életének (hiszen itt éljük meg minden nap a hivatásunkat), nagyon általános az az érzés, hogy ez elég is. Nagyon sok testvér számára nem létezik az országos vagy a nemzetközi testvéri közösség. Sok javítani való van mind a horizontális, mind a vertikális kommunikáción. Erősíteni kell a párbeszédet egyazon szinten a helyi, a regionális, és az országos testvéri közösségek között. Ugyancsak erősíteni kell a Ferences Család tagjai között is, itt is sok tennivalónk van, részletekbe nem belebonyolódva. Ugyanakkor a vertikális irányban is sok a tennivaló. Azt látjuk, hogy nagyon távol vannak egymástól a különböző szintű közösségek, illetve tanácsok, és ez alól egy szint sem kivétel.

Nincs kommunikáció személyes kapcsolat és személyes kötődés nélkül. A kommunikáció egyfajta szeretetkapcsolat. A közös keresése, a másik iránti érdeklődés kifejeződése. Ha nincs vagy nem jó a kommunikáció, akkor nincs vagy nem jó a szeretetkapcsolat, nincs vagy gyenge a közösség. Ezért a kommunikáció egyszerre fokmérője és elősegítője is a közösségi életnek, a testvéri kapcsolatoknak. A kommunikáció megismeréshez vezet, a megismerés megértéshez, a megértés kiengesztelődéshez, a kiengesztelődés pedig megteremti a szeretetközösséget.

Van még néhány területe az életünknek, ahol komoly kihívásokkal nézünk szembe. Ilyenek a pénzügyek, a lelki asszisztencia, a Ferences Ifjúság kérdése, a jelenlét a világban, továbbá a vezetés és az adminisztráció. Ezeket most idő hiányában sajnos át kell ugranom.

Az ezekre adandó vezetői válaszok

Négy olyan területet szeretnék most kiemelni, ahol kifejezetten komoly feladatokkal nézünk szembe. Ezek a területek, ahol miniszterként különösen is tennivalónk van, a következők:

1. A Rendhez, mint közösséghez való tartozás érzésének erősítése
2. Képzés
3. Kommunikáció javítása
4. Belső és külső fegyelem

Ezeket felül, vagy ezek körén belül még mélyebben elmerülhetünk a részletekben, de úgy gondolom, hogy ez az a négy pont, amivel elsődlegesen foglalkoznunk kell. Ezek összefüggnek egymással, mindegyik szükséges ahhoz, hogy a Rend élete Isten szándéka szerint fejlődjön, segíteni tudja a tagokat az üdvösségre, és az Egyházban és a világban is megtalálja helyét és szerepét, hogy válaszolni tudjon Isten hívására és a világ kihívásaira.

1. A Rendhez, mint közösséghez való tartozás érzésének erősítése

„*A világi ferencesek Regulája és élete ez: megtartani a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumát, követve Assisi Szent Ferenc példáját.*” (Reg. 4.) A mi életünk, hogy megtartsuk Krisztus evangéliumát. De valóban ez az életünk, hogy ebben a közösségben kövessük Krisztust Szent Ferenc példája nyomán? Vagy csak egy hely, ahol jól érezzük magunkat? Adni vagy kapni szeretnénk? Megtaláltuk-e a helyünket ebben a közösségben? Van minden testvérnek feladata?

A mai kort a megosztottság és a relativizmus jellemzi. A világ végletesen megosztott, egymással szembenálló emberek és csoportok próbálják meg elhitheteni, hogy eszmék állnak egymással szemben. A világnézetek és értékek különbözősége az emberek és népcsoportok vetekedéséhez és egymás lebecsüléséhez, megvetéséhez vezet. Az értékek - pontosan a szembenállás polarizáló hatása miatt is - relatívvá válnak, a másik ember nézeteiből nem tudunk semmit sem elfogadni, teljes egészében elítéljük a másikat. Ennek eredményeképpen nincs stabil pont, amit mindenki közös értéknek elfogadna. Minden érték viszonylagossá vált.

Ebben a környezetben különös értéke van egy olyan közösségnek, amelyik a kiengesztelődést hirdeti, a kapcsolatok, a megértés és a kiengesztelődés fontossága mellett teszi le a garast, és amely világos értékrendet tud kínálni azoknak, akik odatartoznak. Ennek nagyon nagy megtartó ereje van.

Akkor fogjuk tudni a szerető, befogadó, nyitott, vonzó közösség képét sugározni a világ felé, ha az látszik, hogy mi magunk ennek a közösségének a testvéri kapcsolatokat és a kiengesztelődést elkötelezetten kereső, a testvéri életet szenvedélyesen megélő tagjai vagyunk, akik azt tudjuk üzeni a világnak, hogy Isten itt készített számomra helyet, itt vagyok otthon az Isten tenyerén, testvéreim körében. Hadd éljek egy csillagászati példával: ha egy közösség nem olyan, mint a nap, amely Isten szeretetét sugározza kifelé a benne zajló folyamatok eredményeképpen, akkor olyan lesz, mint a fekete lyuk, ami csak befelé törekszik, és a végén önmagába zuhan.

A közösséghez tartozás tudatának nagyon fontos eleme az Egyházhoz való tartozás tudata. Ne elmélkedjünk most sokat azon, hogy az Egyház Krisztus misztikus teste itt a Földön, és a testnek minden tagjára szükséges van és a tagoknak sajátos, meghatározott feladatuk van. Egy fontos dologra szeretném viszont felhívni a figyelmet: Ki vagy mi az Egyház? Milyen az egyházképünk? Konkrétabban, kikből áll az Egyház?

Sokszor éri mostanában katolikus hívek szájából is számos bírálat Ferenc pápát, számos püspököt egy-egy intézkedése kapcsán. Nagyon fontos tisztán látnunk ebben a kérdésben.

A világi ferencesek *„elkötelezik magukat, hogy teljes egységben élnek a pápával, a püspökökkel, a papokkal, a bizalom szellemétől áthatott olyan dialógusban, amely nyitva áll apostoli kezdeményezésekre”*. (Reg. 6.) Ferenc pápa, csakúgy, mint a többi pápa is, Krisztus helytartója, Szent Péter utódja. Ő, és püspök testvéri kapták a feladatokat az Egyház kormányzására, amit tehetnek jól vagy rosszul, de ez Istentől kapott feladatuk. Egy fontos dolgot látok, ami egyre jobban észrevehetővé válik: a pápák embersége, sebezhetősége, gyarlósága. Leomlófélben van - hála Istennek! - az a kép, hogy a pápa a Vatikán bezárt falai között elérhetetlenül és tévedhetetlenül ül, és kormányozza az egyházat. Az a változás, ami észrevehető mostanában, hogy személyes példájával, vállalva az esendőséget, a gyarlóságot, azt, hogy néha nem azt vagy nem úgy mondja, ahogy az a legmegfelelőbb volna (bár ki tudja ezt megítélni?), személyesebbé, emberibbé válik, közelebb hozva ezzel az emberekhez a személyes Istent. Ugyanez érvényes a püspökökre is. Aki kitárulkozik, megnyílik mások számára, az sebezhetővé válik, de egyben jobban képes lesz másokat is befogadni. Próbáljuk így megélni az Egyházhoz tartozásunkat, kezdve a plébániai közösséggel, egészen a világegyház nagy kérdéseiről alkotott véleményünkig.

2. Képzés

Nagyon sokszor esik szó a képzés fontosságáról, és ez így is van. Amit kiemelnék, az a képzés minősége. Nagyon fontos, hogy a képzés magas színvonalú legyen, hogy valóban segítse a közösségek minden egyes tagját. Tévedés azonban azt hinni, hogy a magas színvonal kizárólag akadémiai értelemben tekintendő. Az a képzés magas színvonalú, amelyik a lehető legjobban szolgálja a képzésben résztvevők javát. Egy általános iskola első osztályában is lehet nagyon rossz és nagyon jó a tanító. Egy egyetemi képzés is lehet nagyon alacsony és nagyon magas színvonalú. Nem csak az átadandó anyag adja egy képzés színvonalát, hanem hogy az odaváló-e, jól meg van-e szerkesztve, formáját, módszerét illetően tudja-e közvetíteni a tudást, ismeretet, példát. Kulcsszavunk itt a felkészültség. Anélkül, hogy aki tartja a képzést, és aki befogadja a képzést, egyaránt felkészülten álljon oda, nem létezik jó képzés.

Több dologgal is szembesülünk, ami feladatot ad számunkra. Nagyon sokszínű a nemzetközi tapasztalat, néhány pontot szeretnék itt említeni.

a. Sajnos még nem eléggé figyelünk oda arra, hogy mit adjunk át, hogy az tényleg a képzés alatt állóknak szóló anyag-e, és hogy az tényleg képzési anyag-e, vagy egy lelki irodalom, imádságos élmény, esetleg más, ami ugyan lelkileg hasznos lehet, de nem tekinthető képzésnek.

b. Nemcsak annak kell felkészülnie lennie, aki a képzést nyújtja, hanem annak is, aki befogadja.

c. A képzésnek arról kell szólnia, ami a címében van. Ha lelkinapra hívunk valakit, akkor az legyen, ha képzési találkozóra, akkor az legyen, ha kongresszus, akkor az legyen, ha káptalan, akkor az legyen.

Legfőbb feladatnak most röviden összefoglalva azt tarom, hogy arra figyeljünk, hogy a képzés azt és úgy találja meg, akit és ahogyan az neki szükséges a hivatásának útján, életének, lelki útjának abban az állapotában.

3. Kommunikáció javítása

Első és legfontosabb feladat a kommunikáció terén a személyesség visszaállítása. Egy személytelenedő társadalomban, ahol az individuum az első, és a gazdasági teljesítménykényszer elszigetelt, de kategóriákba sorolt egyéneket igényel, különösen fontos, hogy keressük azt, ami összeköt, keressük a személyes találkozás lehetőségeit. Ez nem megy másként, csak az egész életünk megosztása által. A kommunikáció legfontosabb eleme önmagam megnyitása. A testvéri közösségeknek valódi testvéri és közösségi helyekké kell válniuk. Ha ez a helyi kommunikáció hiányzik, nincs mire építeni a többi szintekkel a kapcsolatokat, és nem tud a közösség kapcsolatot teremteni a mellette élő többi helyi testvéri közösséggel sem.

Fontos megtalálni a kommunikáció megfelelő módját. Megfelelő pedig az, ami személytől személyig tart.

1. Hangneme legyen személyes, hiszen nem hivatalban dolgozunk.

2. Eszköze legyen személyes, ami mind a közlőnek, mind a befogadónak alkalmas, sajátjának érzi. Itt meg kell találni az összhangot a forma és a tartalom, a szükséges hatékonyság és testvéri odafigyelés között. A mai technikai eszközök használata mellett sem szabad ezeknek a dolgoknak elsikkadniuk.

3. A kommunikáció célja a testvéri kapcsolatok fenntartása, élő kapcsolatok ápolása. (...már ha a kapcsolat ágyban fekvő beteg...) Ez gyakoriságot is követel, meg kell találni a megfelelő gyakoriságot a kapcsolattartásban. (van, akitől néha 3-4 e-mailt kapok naponta)

4. Mindig a közöset keresse, a testvéri életet erősítse, a megoldást adja.

4. Belső és külső fegyelem

Rendhez tartozunk. Lelki emberekként kívánunk élni. Életünket az értékek világos rendje kell hogy jellemezze. Majnek Antal atya mondta egyszer régebben, hogy azért szükséges számára hogy hordja a habitust, mert az megtartja, tartást, összeszedettséget ad. (Akkor még nem volt püspök) Nagy szükségünk van erre a fegyelmezettségre. Életünknek nem terhe, hanem megtartó kerete a rend. Egyénileg és közösségekben is támaszt ad, felismerhetővé, megismerhetővé tesz. Habitust ad.

Rendi szinten a belső fegyelem számomra elsősorban a közösségi életben való összeszedett jelenlétet és részvételt jelenti. A másik ember számomra ajándék, az ajándékot megbecsülöm, megtisztielem azzal (is), hogy figyelmes vagyok, pontos vagyok, igyekszem a vele való találkozásokon felkészülten, összeszedetten részt venni. Töreksem arra, hogy életemet jól meghatározott értékek vezéreljék, ezek sorrendjére figyelek. Ide tartozik Szent Ferencnek a személyes figyelme is, a „nem látta a fától az erdőt” szemlélet, az egyéni testvér mindig fontosabb volt, mint a közösség, mint szervezeti egység.

A külső fegyelem ott kell hogy megmutatkozzon, ahol a közösségi élet kifelé jelenik meg. Ez jelenti a rendi élet külsőségeit is: adminisztráció, pénzügyek, feladatok pontos és szakszerű intézése. Másik közösség felé: hozzájárulásunk a nagyobb közösség életéhez, vagy a másik helyi/regionális közösséghez való viszonyunk mennyire rendezett. Megjelenik a világ felé is: hogyan, mit mutatunk magunkból, van-e látható önazonosságunk, tartásunk. Milyen feladatokat vállalunk, és azokat hogyan végezzük.

Befejezés

Lehet, hogy most csalódást okoztam azzal, hogy nem arról beszéltem, milyen jövő előtt állunk az Egyházban és a világban. Mégis, úgy gondolom, hogy ezek nélkül az alapvető kérdések nélkül, amelyek identitásunkat érintik, és a nemzetközi szinten megélt tapasztalat alapján a Rend legsürgetőbb kérdései, nem lehet jövőt tervezni.

Nekünk, akik főként miniszterként, de más 'hivatalokban' is, a Rendet szolgáljuk, mindig szem előtt kell tartanunk azt – és én is erre buzdítalak benneteket –, amit Krisztus kér tőlünk: „*Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban*” (Mk.1.15), amit Szent Ferenc atyánk kér tőlünk, hogy legyünk „*jegyesei, testvérei és anyja a mi Urunk Jézus Krisztusnak*” (1LHív 7) és amit az Egyház kér tőlünk: „*tanulmányozzátok, szeressétek és éljétek a Ferences Világi Rend reguláját*” (Szent II. János Pál pp.)

Ezeken áll vagy bukik, milyen jövőnk lesz, hol találjuk meg azt a helyet az Egyházban és a világban, amit Isten készített számunkra. Közösség vagyunk, nem pedig tömeg vagy csapat, keressük tehát azt, ami közös, keressük azt, ami személyesen összeköt bennünket Istennel és egymással, és keressük azt, hogyan tudjuk testvéreinket még jobban szolgálni, és ehhez mik a legalkalmasabb eszközök.

Lelket vinni a közösségekbe és utat mutatni nekik: ez a feladatunk. Ehhez kérem mindannyiunk számára Isten áldását és minden ferences szentek közbenjárását.

Köszönöm, hogy meghallgattatok. Testvéretek és miniszteretek Tibor

P. Papp Tihamér OFM:

Távlatok ez előttünk álló néhány évre

Gondolatok a Miniszterek és Képzési felelősök összejövetelére

Kedves Testvérek!

Mivel a FVR egy családba tartozik az Első Renddel, Szent Ferenc atyánk örökségeként, ezért az utunk és útkeresésünk is sok hasonlóságot hordoz. Érdemes tehát meríteniük az I. Rend útkereső munkájából, s ennek alapján elgondolkodni azon, mit tehet, mit kell tennie a világban élők ágának, hogy ferencessége hozzájáruljon az Egyház és a világ megújulásához.

Az OFM 2015-ös Nagykáptalanának záródokumentuma gazdag tárháza lehet ennek a megújulásnak. Elsősorban ebből szeretnék meríteni, hogy inspiráljam az elgondolkodást, s bátorítsam az előrelépést.

Így kezdi a miniszter generális a záródokumentum üzenetét:

Istennek nagy terve vannak a renddel, s ezek irgalmat, békét és az evangélium örömét hozzák el, de csak akkor, ha együttműködünk vele, és megengedjük neki, hogy a perifériákra vezessen bennünket. (Fr. Mihcael A. Perry OFM miniszter generális)

Mindenekelőtt vágyakozzunk „az Úr lelkének és szent működésének birtoklására”, hiszen „annyira bölcs egy ember, amennyit tettekre vált belőle”. A cselekedet nagyon szoros kapcsolatban áll a Lélekkel, és az Evangélium igazi megértése annak életre váltásával történik. Nem érthető a szeretet annak, akit nem szeretnek, és aki nem szeret. (2.)

A szegénység új formái jelennek meg, mint például a fiatalkori munkanélküliség, az erőszak és a félelem világméretű elterjedése, valamint a menekültek népvándorlásszerű tömege. Ezekhez még hozzá kell vennünk a klímaváltozás és a környezet védelmének nagy kérdéseit... (3.)

Ahogy a világ gyorsan változik, úgy a mi rendünk is nagy átalakulásokon megy át. A rendnek vannak egyrészt fiatal provinciái, kuszatódiái, alapításai, amelyek dinamikusak, sok új kezdeményezésük van, és áldozniuk kell a nevelők képzésére, valamint a tanulmányi házakra. Másrészt vannak olyan provinciák, amelyek többségében idős testvérekből állnak, akik tiszteletet és köszönetet érdemelnek hűségükért és kitartásukért.

A Nagykáptalan által vázolt távlatokat négy bibliai képpel lehetne szemléltetni:

- A vihar lecsendesítése (Mt 8,23-27)
- A babiloni fogság ideje (Ez 37.)
- A vak Bartimeus meggyógyítása
- Ábrahám és Sára példája (Ter 18-21.)

A vihar...

A szentmise közösségi életünk olyan eseménye, amely arra emlékeztet, hogy Krisztusnak kellene életünk középpontjának lennie, és hogy a közösség a Föltámadott ajándéka.

„Tudjuk, hogy az Istent szeretőknek minden javukra válik, azoknak, akik az ő végzése értelmében meghívást kaptak, hogy szentek legyenek.” (Róm 8,28).

A vihar lecsendesítésének központi üzenete ez: hűségesnek maradni Istenhez... Jézust a hit, az imádság, és az akaratának való engedelmség által tudjuk benntartani a saját és a közösségi életünk bárkájában. (8-11.)

12. Amikor a vihar elmúlik, Jézus és tanítványai megérkeznek a túlsó partra a pogányok földjére, akik a szabadulás üzenetét várják. Manapság egyre sürgetőbb a párbeszéd más vallásokkal és kultúrákkal, Assisi szellemében. Különösképpen az iszlám volt fontos Szent Ferenc számára. Ahhoz, hogy a civilizációk ütközésénél a fény és a reménység hordozói tudjunk lenni, elengedhetetlen az iszlámmal való párbeszéd a világ minden táján. Akkor leszünk békeszerzők a hegyi beszéd értelmében, ha együttműködünk az igazságosság és a béke létrehozásában, és a teremtés megőrzésében.

A második szentírási képet a **babiloni fogságból** vesszük, amikor Isten népe mély válságon ment át, lerombolták a templomot, elveszett a papság és a struktúrák, odalett a haza. Ez az éjszaka egy világnak a végét jelenti, nincsenek már intézmények, nincsenek megkülönböztető jelek, hanem csak szétszórás van a pogányok között. Izrael teljesen szegényen és ruhátlanul¹, Isten akaratát nem ismerve, csak botorkál a sötétségben. Nem a Sínai hegyről hangzik már az Úr szava, hanem a megtört szív mélységéből: „a töredelmes és alázatos szívet, Isten, nem veted meg”². Ebből a mélységből születik újjá a választott nép, felfedezve az új szív és az új lélek fontosságát³. Az örvény mélyén biztos reménység formálódik: Isten igéjének fényében túl lehet élni az éjszakát, és lehet hinni neki, aki feltámasztja a holtakat⁴. (13.)

Ha a mai posztmodern világban akarunk Isten gyermekei lenni és újra felfedezni identitásunkat, akkor elsősorban az Úrba vetett bizalmunkat kell megújítanunk, aki a sötétségben is szól hozzánk, és akinek az Igéje mindig élő. Abban az Istenben kell hinnünk, aki ma hív minket a szent evangélium szerinti életformára a testvériség szentségén keresztül. Arra hív, hogy megújított evangéliumi radikalitással legyünk igazi testvérek és Isten fiai a mai világban. (14.)

Szent Ferenc arra hív minket, hogy különösképpen is figyeljünk egymásra: „mert ha az anya táplálja és szereti test szerinti fiát, milyen gondos szeretettel kell kinek-kinek szeretnie lélek szerinti testvérét”⁵. Ferenc pápa felhívja figyelmünket, hogy a keresztények az evangélium örömeire vannak meghívva, és arra kér, hogy gondolkozzunk el azon: „amikor egy család elveszíti azt a képességét, hogy álmódjon, a gyerekek nem nőnek tovább, a szeretet megfogyatkozik, és az élet elgyengül és kialszik”⁶. Vagyis dolgozzunk az álmainkon egy teljesebb életért. (15.)

¹ Vö.: Ez 16,8.

² Zsolt 51,19.

³ Vö.: Jer 31,33.

⁴ Vö.: Ez 37.

⁵ 2Reg 6,8.

⁶ FERENC PÁPA: *Beszéd*, Manila, 2015. január 16.

Halljuk meg a szegények kiáltását, és emeljük fel a szavunkat a bűnnek ezen strukturái ellen. A változás előmozdítóinak kell lennünk, felkarolva azokat a testvéreinket, akiknek a szegénysége nem szabadon választott, mint a miénk, hanem kényszerű és megalázó. (16.)

Arra szól a hivatásunk, hogy a kicsinységet és a testvériséget olyan életformának mutassuk be, amely valódi és prófétai alternatíva a ma emberének. Számunkra a testvéri közösség biztonságot kínál az élet keménysége közepette, és ez egy konkrét példa az embereknek arra nézve, hogy miként lehet szembeszállni a magány és az elszigeteltség anyagi, kapcsolati és emberi következményeivel. A kicsinység józan életre szólít fel, az emberi boldogság igazi értelmének felfedezésére, amelynek a fogyasztói társadaloméhoz kevés köze van.

Az életünk állandó felszólítás lehet a hitre és a szeretetre, amelyekből megszületik az az öröm, amely a szerzetesi életet vonzóvá teszi. (17.)

Testvérek, szerintünk a rend történetének döntő szakaszába érkeztünk. Ha szeretnénk valóra váltani azokat az álmainkat, amikről az előbb szó volt, akkor el kell ismernünk, hogy szükségünk van a gyógyítóra, és kiáltanunk kell teljes erőnkkel az Úrhoz, hogy irgalmazzon nekünk és könyörüljön meg rajtunk. A Nagykáptalan harmadik hetében Rómában jártunk Ferenc pápánál. Ő arra emlékeztetett bennünket, hogy kisebnek lenni azt jelenti, hogy felismerjük a valódi helyzetünket, azt, hogy „Isten előtt kicsinyek, segítséget szenvedők és bűnösök vagyunk. Minél inkább tudatában leszünk ennek, annál közelebb van az üdvösségünk; minél jobban meg vagyunk győződve bűnös voltunkról, annál menthetőbbek vagyunk”. Ezért aztán mi ferencesek el szeretnénk ismerni azt, hogy néha gyengék vagyunk, bűnös emberek, és rászorulunk Istennek és az ő népének az irgalmára. Különösképpen is igaz ez azokra a gyakran súlyos hibákra, amelyeket az anyagiak terén követtünk el. (19.)

Mi, a Nagykáptalanon összegyűlt testvérek, azt kértük az Úrtól, mint a vak Bartimeus, hogy újból lássunk... Ferenc pápa vigasztaló és biztató záró szavait zárjuk a szívünkbe: „Ti ferencesek Isten népének szemében nagy tekintélyre tettetek szert a szelídségetekkel, az alázatotokkal, a szegénységetekkel a testvéri szeretettel, a kicsinységgel. Kérlek benneteket, hogy őrizzétek ezt meg! Ne veszítsétek el! A nép kedvel és szeret benneteket. (20.)

A vak Bartimeusról szóló példabeszéd utolsó epizódján is érdemes elmélkednünk: „Erre azonnal láttni kezdett, és követte őt az úton”. Ez az út már nem a régi életébe vezette őt vissza, hanem abba a tanítványi közösségbe, amely Jézust követte Jeruzsálem felé, ahol a halál és a feltámadás után új élet várt rájuk. Ezen a káptalanon azért imádkoztunk az első naptól kezdve, hogy legyen bátorságunk a szent evangéliumot követni a regula szerint, hogy valóban *fratres et minores* lehessünk itt és most. (22.)

Az Apostolok cselekedeteiből példák sorát hallhattuk arra, hogy Jézus első társai mennyire képtelenek voltak felismerni azokat a távlatokat, amelyekben Isten Lelke már működött a romlott pogányok között, a furcsa és ellenséges helyeken is. Ahhoz, hogy Jézust követhessük ezekre a perifériákra, Bartimeushoz hasonlóan el kell dobnunk a biztonságot adó régi felsőruhát, Péterhez és Pálhoz hasonlóan meg kell szabadulnunk kedves előítéleteinktől, és bizalmunkat újra Jézusba helyezve, örömmel együtt zárandokolni Isten Országá felé (23).

A Nagykáptalanon a statisztikák bizonyították, hogy vannak vidékek, ahol a rend elöregszik, és a létszáma csökken, miközben másutt növekszik és telve van lendülettel. A valósághoz mindkettő hozzátartozik. Az egyetlen előrevívő hozzáállás az, ha nem maradunk meg az éjszaka szenvedésében, hanem átvágunk rajta a Szentírás fényénél, „amíg a nap fel nem virrad, és a hajnalcsillag fel nem kél szívünkben”⁷ (24). Azt a meghívásukat, ami a reménységre való nyitottságra szól, egészen prófétai módon élték meg a pátriárkák, közülük is különösen Ábrahám, aki, amikor az isteni ígéretet kapta, százéves volt⁸, a felesége Sára pedig kilencven (25).

Az alapvető probléma a hit hiánya. Egy gyorsan változó világban kellene az adott helyzetet hittel fogadni, és nem katasztrófaként, hanem kihívásokkal teli misztériumként látni, amely az Isten tervének a része. „Súlyos prófétai beszéd birtokában vagyunk, amelyre jól teszitek, ha figyeltek, mint sötét helyen világító lámpásra”⁹.

Nyolcszáz évvel ezelőtt innen, a Porciunkulából indította útnak kettesével első testvéreit Ferenc, hogy életükkel, és ha szükséges, akkor szavaikkal is hirdessék az evangéliumot. A mi hivatásunk is arra szól, hogy az evangélium örömhírét és Isten irgalmasságát adjuk tovább, hogy kilépjünk a perifériák felé, azok felé az emberek felé, akik az élet peremén élnek, ahol leginkább szükségük van ránk, legyen az egészen távol, a világ

⁷ 2Pét 1,19.

⁸ Vö.: Ter 21,5.

⁹ 2Pét 1,19.

másik végén, vagy egészen közel, esetleg éppen itt a mi utcánkban. Ez mindig is a ferences életforma lényegét adta, és ma is az újrakezdésre szólít fel (32).

Ez a remény azonban csakis akkor teljesülhet be, ha mi mindnyájan megújítjuk az evangéliumi életformára tett fogadalmunkat. El kell döntenünk, hogy valóban egészen kisebbsékké és testvérekké akarunk-e válni, és el akarunk-e indulni arrafelé, ahol Isten öröme és irgalmára vágyakoznak az emberek. Csakis így lesz lehetséges, hogy ez a dokumentum ne maradjon csupán papír, hanem életünkkel váljon (33).

A Szűzanya segítségét kérjük Ferenc pápa szavaival¹⁰:

Szűz és Anya, Mária, segíts, hogy kimondjuk a mi „igenünket” most, amikor sürgetően visszhangozunk kell Jézus örömhírét...

Nyerd el számunkra a feltámadottak új lelkesedését, hogy mindenkire elvigyük a halált legyőző élet evangéliumát.

Adj nekünk szent elszántságot új utak kereséséhez, hogy mindenkire eljusson a soha el nem múló szépség ajándéka...

Új Evangelizáció Csillaga, segíts nekünk, hogy felragyogjon a közösség, a szolgálat, a lángoló és nagylelkű hit, az igazságosság és a szegények iránti szeretet tanúságtétele, hogy az evangélium öröme eljusson a föld végső határáig, és annak egyetlen perifériája se nélkülözze világosságát.

Ferenc pápa beszédéből a Nagykáptalanhoz:

„Kiterjesztem üdvözetemet az egész Rendre, különösen az idős és beteg testvérekre, akik a Rend emlékezete és a megfeszített Krisztus jelenlétének tanúi a Rendszerben.

A reflexiónak és az imádságnak ezekben a napjaiban, az identitásotoknak két létfontosságú eleme vezetett benneteket, éspedig a *kicsinység* és *testvériség*.

A kicsinység azt is jelenti, hogy kilépünk önmagunkból, a saját elképzeléseinkből és a személyes nézőpontunkból, vagyis túllépünk a struktúrákon – amelyek hasznosak, ha bölcsen használjuk őket –, és túllépünk a megszokáson és biztonságon, hogy a szegények, a rászoruló, a kirekesztettek melletti konkrét, hiteles szolgálattal tegyünk tanúságot.

A testvéri dimenzió is alapvető módon tartozik hozzá az evangéliumi tanúságtételhez. Az ősegyházban a keresztények oly módon élték meg a testvéri közösséget, hogy az beszédes és vonzó jele volt az egységnek és a szeretetnek. Az embereket meglepte, amikor látták a keresztények szeretetteljes egységét, az adakozásra és a kölcsönös megbocsátásra való készségüket, az együttérzést az irgalmasságban, a kölcsönös segítségnyújtásban, az egységet az örömök és a szenvedések megosztásában. A ti szerzetesi családokat arra van hívatva, hogy a kölcsönös bizalom visszaszerzése által kifejezze ezt a konkrét testvériséget. Szeretném aláhúzni ezt: szükséges a kölcsönös bizalom visszaszerzése a személyközi kapcsolatokban, hogy a világ lássa és elhiggye, hogy Krisztus szeretete begyógyítja a sebeket és egységet hoz létre.

Kedves testvérek, induljatok ma is Krisztus szeretetétől ösztönözve, ahogy erre Szent Ferenc is hív benneteket a Megerősített Regulában: „Figyelmeztetem, intem és buzdítom testvéreimet az Úr Jézus Krisztusban, hogy, mikor a világban járnak, ne civódjanak, se szóharcot ne folytassanak, se másokat meg ne ítéljenek; hanem legyenek szelídek, békességszerzők és szerények; kedvesek és alázatosak, s nyíltan szóljanak mindenkire, ahogyan illik. ... Ha valamilyen házba bemennek, először ezt mondják: Békesség e háznak. (III, 10-14: FF 85-86).

Ezek a buzdítások nagyon aktuálisak, mert a testvériségnek és a kicsinységnek a próféciai a mai világ számára is.

A Szentlélek a szerzetesség mozgatója. Minél inkább teret engedünk neki, annál inkább áthatja kapcsolatainkat és az Egyházban meg a világban végzett missziókat.

S még azt akarom elmondani, hogy Isten népe szeret benneteket. Quarracino bíboros mondta nekem egy alkalommal, nagyjából ezekkel a szavakkal: „felénk vannak emberek, akik úgy egy kicsit «papfalók», és amikor egy egyházmegyés pap elhalad mellettük, akkor megjegyzéseket tesznek rá, pl. «holló» (Argentínában legalábbis ezt mondják), vagyis kicsit beszélnek neki. De soha, soha, soha – mondta nekem Quarracino – nem mondanak ilyesmit amikor egy ferences csuhát látnak”. És miért? Azért mert nektek a kicsinységgel, a testvériséggel, a szelídséggel, az alázattal, és a szegénységgel tekintélyetek van Isten népe előtt. Kérlek szépen benneteket őrizzék ezt meg! Ne herdáljátok el! A nép kedvel és szeret benneteket.”

¹⁰ <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=451#EG020>

A FVR szerepe ma az Egyházban és a társadalomban

Ahogy azt személyesen is kifejeztem Kerekes Lászlónak, az országos miniszternek, nagyon szépen köszönöm a bizalmat, amely felkérése, felkérésetek mögött van. Amire válaszul, hadd foglaljam össze azokat a véleményem szerint segítő gondolatokat, amelyeket kutatva, kapucinus rendtársam és egykori tanárom, Antonio Fregona, *Ferences világi Rend. Történelem, jogalkotás, lelkiség*¹¹ című könyvében találtam.

Ahogy azt Konstitúciótok rátok hagyja a ferences világi rendiek lelkisége – szerepek és annak módja – az a jellegzetes stílus, amelyben a keresztény életetek megvalósul, amely Krisztus személye és az Ő követése köré központosul, Szent Ferenc atyánk példája és tanítása szerint (vö. FVR Konst. 12,1), a „világi” élet valóságaiban (vö. Konst. 8,1), azoknak az evangéliumi értékeknek és döntéseknek elmélyítésének fényében, amelyet a regulátok és konstitúciótok rátok bíznak (vö. Konst. 8,2).

A ferences világi rendi testvérek és nővérek lelkiségének jellemzői a következők: az *evangéliumi választás*, a *ferences választás*, a *világi jelleg*, és egy megkülönböztető jegy a *közösségi lelkiség*.

Sorba véve ezeket:

a.) Az Evangélium szerinti élet (az evangéliumi döntés)

Az Evangélium, mint életünket szabályzó kinyilatkoztatás, szerinti élet minden keresztény számára alapvető és természetes feladat. Szent Ferenc számára „*élni a szent Evangélium szerint*”¹² azt jelenti, hogy Krisztus útmutatásai szerint kell élni, amelyek néhány evangéliumi szakaszban szemléletesen megtalálhatók, mint például Mt 10, 7-10¹³-ben és ehhez hasonlóakban.

A ferences világi rendi keresztény az evangéliumi életre tett fogadalmával, erővel nyomatékosítja a keresztiség szentségében magára vett elkötelezettségét, és szeretné azt még hatékonyabbá tenni életében egy megújított, szabad elköteleződésben.

b.) Szent Ferenc nyomán élni (a ferences döntés)

A szentségre szóló meghívás, amit Krisztus mindenkire intéz¹⁴, szavaiban és indíttatásaiban, bensőséges felhívásaiban valósulnak meg, amelyek arra ösztönözik az embert, hogy megfelelő és konkrét elhatározásokat tegyenek, s azt valósítsák meg. Mindez csak akkor megvalósítható, ha Istennel folytatott párbeszédben és a szív nyitottságában élünk.

A FVR-be való befogadás kérése, Szent Ferenc csodálatánál és az iránta érzett tiszteleten túl, egy belső indíttatásra adott nagylelkű válaszként kell megfogalmazódnia. Mert ferencesként élni a világban nem más, mint válaszolni az Úr egy igazi és sajátos meghívására, az a Szentléleknek egy ajándéka. A Szertartáskönyv olyan ékesen szemlélteti mindezt a következő kifejezésekkel, miszerint ezen élet felvállalása azért történik, mert „*az Úr, aki meghívott minket*” és, „*mivel Isten megadta nekem*”, „*a Szentlélektől indíttatva*”.

Fra Antonio ide kapcsolva megjegyzi, elsősorban olaszországi tapasztalataira alapozva, de számunkra is súllyal bírónak, hogy „*a FVR utolsó századának története azt mutatja, hogy sok hívő mindenekelőtt devocionalisztikus megközelítéssel közeledtek Szent Ferenchez, anélkül, hogy világosan el kívántak volna köteleződni az élet gyakorlatában is. Hosszú távon ez okozza a „bűnbánó” ferences világi élet elgyengülését. El kell azonban ismerni, hogy a testvéri közösség életében való részvétel sokak számára az a biztatás, hogy ezt a kegyességet igazi életalakító és cselekvő hivatás rügyeivé fakassza*”¹⁵.

¹¹ ANTONIO FREGONA. *L'Ordine Francese Secolare. Storia, Legislazione, Spiritualità.*, IMPRIMENDA – Ordine Francese Secolare d'Italia, 2007, 265 – 277. old.

¹² Assisi Szent Ferenc. *Végrendelet* 14.

¹³ „*Menjetek és hirdessétek: Közel van a mennyek országa! Betegeket gyógyítsatok meg, halottakat támasszatok fel, leprásokat tisztítsatok meg, ördögöket űzzetek ki! Ingyen kaptátok, ingyen is adjátok. Övetekbe ne szereztek se arany-, se ezüst-, se rézpénzt! Ne vigyetek magatokkal az útra tarisznyát, se két ruhát, se sarut, se botot! A munkás ugyanis megérdemli a bérét.*”

¹⁴ A II. Vatikáni Zsinat LUMEN GENTIUM kezdetű dogmatikus konstitúciója az Egyházzal: 41: „*A különböző életformákban és hivatásokban ugyanazt a szentséget munkálja mindenki, akiket Isten Lelke vezérel, az Atya szavának engedelmeskedve és az Atyát lélekben és igazságban imádvá követik a szegény, alázatos és a keresztjét hordozó Krisztust, hogy az Ő dicsőségében is részesülhessenek. De mindegyiküknek saját adományait és kegyelmek szerint tétozás nélkül kell járnia az élő hit útján, mely fölébreszti a reményt és a szeretet által tevékeny. (...)Tehát minden Krisztus-hívő életének állapota, feladatai és körülményei által napról napra jobban megszentelődik, ha hittel fogad el mindent a Mennyei Atya kezéből, és együttműködik az isteni akarattal, úgy, hogy a földi élet szolgálatával mindenkinek nyilvánvalóvá teszi azt a szeretetet, mellyel Isten szereti a világot.*”

¹⁵ A. FREGONA, *Ferences világi Rend. Történelem, jogalkotás, lelkiség.* 266. old.

c.) A testvéri élet és a közösségi lelkeség

A ferences világi rendi hivatás arra szóló hivatás, hogy a szeretet tökéletességét keressük, egy olyan nyilvános egyházi társulat tagjaként, amely a „Rend” megnevezéssel büszkélkedhet, a „Ferences Világi” pontosítással. A „testvérek” és „nővérek” megnevezések, amelyek közismert módon határozzák meg a tagokat, egy életforma választására utalnak, amely az élet minden szintjén testvériséggé építi fel a közösséget. A 'testvériséget' itt egymással közösségben lévő személyek csoportjaként értjük.

„A XX. század X. Piusz pápa mottójával kezdődött: „Instaurare omnia in Christo”, azaz 'mindent megújítani, helyreállítani, konszolidálni Krisztusban'. Az új évszázad, amely az új évezrednek is kezdete volt, látta, ahogyan (Szent: fordítóé) II. János Pál pápa, a Novo millennióban, megújítva a meghívást, erővel arra hívott minden keresztényt, hogy legyenek a „közösség lelkeségének” előmozdítói, amelyet (a szentatya: fordítóé) a legsürgősebb szolgálatnak tartott”¹⁶.

Idézzünk is néhány gondolatot ez utóbbi pápai dokumentumból:

„A közösség otthonává és iskolájává kell tennünk az Egyházat – ez az a nagy feladat, mellyel szembe találkozunk a kezdődő új évezredben, ha hűek akarunk maradni Isten szándékaihoz és válaszolni akarunk a világ várakozására is.

Hogy mit jelent ez konkrétan? Okfejtésünk válhatna itt közvetlenül akcióprogrammá is, tévedés lenne azonban ezt a magatartást választani. Mielőtt ugyanis felvázolnánk a konkrét kezdeményezések programját, előbb a közösségi szellem előmozdítása a feladat, ezt kell nevelési elvként magunk elé tűznünk mindenütt, ahol embert és keresztényt formálunk, mindenütt, ahol az oltár szolgáinak, a fölszentelteknek és a lelkipásztori munkatársaknak a képzése történik, mindenütt, ahol családok és közösségek épülnek. A közösségi szellem mindenekelőtt azt jelenti, hogy szívünk pillantását a bennünk lakó Szentháromság misztériumára szegezzük, akinek fényét fel kell ismernünk a mellettünk élő testvérek arcán is. A közösségi szellem azt jelenti, hogy a misztikus Test mélységes egységének megfelelően figyelünk **hittestvéreinkre**, úgy tekintünk rájuk, mint „közülünk valókra”, megosztjuk velük örömeiket és szenvedéseiket, kitaláljuk vágyaikat és válaszolunk szükségleteikre, igaz és mély barátságot kínálunk nekik. A közösségi szellem azt a képességet is jelenti, hogy meglátjuk a másokban a jót, hogy úgy fogadjuk és értékeljük azt, mint Isten ajándékát: mint „számomra való ajándékot” is, nem pusztán annak a testvérnek az ajándékát, aki közvetlenül kapta. A közösségi szellem végül azt jelenti, hogy megadjuk a testvérnek az „öt megillető helyet”, hogy „hordozzuk egymás terhét” (Gal 6,2) és elutasítjuk azokat az önző kísértéseket, melyek folyamatosan fenyegetnek bennünket, s amelyek versengést, karrierizmust, gyanakvást és irigységet szülnek. Ne essünk illúziókba: **e lelki haladás nélkül a közösségalkotás külső eszközei nem sokat érnek. Lélek nélküli látszattá válnának, csak mímelnék a közösséget, nem pedig a növekedés kifejeződéseit és útját alkotják.**”¹⁷.

„Nagy jelentőségű feladat az egység szolgálatában a különféle társulatok kialakítása is, akár hagyományos, akár új egyházi mozgalmak társulatairól van szó. Ezek a közösségek Istentől kapott elevenséget lehelnek az Egyházba, s a Lélek valódi „tavaszát” idézik elő. Természetesen a társulatoknak és a mozgalmaknak mind az egyetemes Egyházban, mind a részegyházakban (= egyházmegyékben: fordítóé) tökéletes összhangban kell működniük, engedelmesen követve a főpásztori tekintélytől eredő irányvonalakat. Az Apostol figyelmeztetése azonban követelően és ellentmondás nem tűrve mindenkihez szól: „Ne oltsátok ki a Lelket, s a prófétai beszédet ne vessétek meg. Vizsgáljatok felül mindent, a jót tartsátok meg” (1Tessz 5,19-21).”¹⁸.

Szent II. János Pál pápa a FVR-hez intézet üzenetében, a 2002. évi általános káptalan apropójából tartott magánkihallgatáson, azt mondta még:

„Az Egyház a mai világban Isten Országa ügyében nagy szolgálatra hívja fel az egy és egyetlen Ferences Világi Rendet. Azt kívánja tőletek, hogy Rendetek minden szinten a szerves, jól szervezett és karizmatikus egység példája legyen, hogy ily módon úgy mutakozzon meg az egész világon, mint egy „szeretközösség” (FVR Regula 26). Az Egyház azt várja tőletek, világi ferencesektől, hogy bátran és következetesen tegyetek tanúságot a keresztény és ferences életről, amely egy még jobban testvéri és evangéliumi világ létrehozására törekszik, hogy így megvalósuljon Isten Országa.”¹⁹. És még „Ajánljátok fel Assisi Szent Ferenc személye és üzenete által inspirált sajátos hozzájárulásokat egy olyan civilizáció eljövételének felgyorsításához, amelyben az emberi személy méltósága, a kölcsönös felelősség és a szeretet elven valóságok. (v.ö.: GS 31

¹⁶ A. FREGONA, *Ferences világi Rend. Történelem, jogalkotás, lelkeség.* 267. old.

¹⁷ NOVO MILLENNIO INEUNTE. II. János Pál pápa apostoli levele a 2000. esztendő Nagy Jubileuma végén (2001. január 6.), 43.

¹⁸ NOVO MILLENNIO INEUNTE. II. János Pál pápa apostoli levele a 2000. esztendő Nagy Jubileuma végén (2001. január 6.), 46.

¹⁹ *A FVR számára írt legfontosabb Pápai Dokumentumok*, Budapest, 2010. augusztus 2, 132. old.

sk). El kell mélyítenetek az egyetemes testvériség igazi alapjait, és mindenhol meg kell teremtenetek a befogadás lelkületét és a testvéri kapcsolat légkörét. Kötelezzétek el magatokat a kizsákmányolás, a hátrányos jellegű megkülönböztetés és a társadalom peremére szorítás minden formája, valamint a mások iránti közömbösség minden magatartása ellen.”²⁰.

Amit ma az Egyház kér az Úr követőitől, az, amit Szent Ferenc atyánk is kért azoktól, akik szerettek volna részesülni az ő lelki megtapasztalásából. Az ő ajánlata egy testvériségben megélt evangéliumi élet, mint kivételes helyszíne egy komoly személyes megtérés megélésének, amely élet, mint „közösség otthona és iskolája” mindenkinek a javára, tökéletes egyetértésben van mindazokkal a várakozásokkal, amelyeket az egyház legjobb gyermekei irányában táplál.

Szerény véleményem és megtapasztalásom szerint:

- a FVR szerepe ma a társadalomban és az Egyházban egy hálaadásból fakadó evangéliumi élet; ferences hála életünkért, hitünkért, meghívásunkért, küldetésünkért. A ferences világi rendiek, akik lehetnek házások, és/vagy szerepök(=diakónusok), illetve áldozópapok egy egyházmegye szolgálatában, a szeretet Istene és az Isten szeretete ismeretéből örömet és hálát merítő és élő személyek. Sokkal inkább a házias hivatást élőkre gondolva, hiszen ők vannak többen, küldetésük örömteli megélése az önmaguk és házastársuk, és gyermekeik megtérésének és megszentelődésének előmozdításának. Szent Ferenc atya oly sokszor beszélt ékesen a katolikus hithez való hűségről, amely – szavaiban is burkoltan benne van! – hitünk folyamatos elmélyítéséből fakad. Sosem szününk meg hittanulók lennie, az az utolsó leheletig tart; aki korábban abbahagyja, az szívében már hitehagyást követel el, hiszen ez a legfontosabb az életben, Isten ismerete és az Ő szeretete!

- „Azok a testvérek, akiknek az Úr megadta a munka kegyelmét, dolgozzanak hűségesen és odaadással, úgy, hogy távol tartva a lélek ellenségét, a henyélést, ne oltsák ki magukban a szent imádság és áhítat szellemét, amit minden más földi dolognak csak szolgálnia szabad” (1 Reg 5, 1-2). Szent Ferenc ezen szavai ugyan a Kisebbségi Testvéreknek szólnak, ám összevetve azzal, hogy Szent Ferenc nem annyira imádkozó ember volt, mintsem imádsággá vált ember. Szent Ferenc első végrendeletének tartják a Meg nem erősített Regula 23. fejezetét, ahol azt olvassuk: „Azért hát semmi mást ne kívánjunk, semmi mást ne akarjunk, és semmi másban tetszésünket és gyönyörűségünket ne találjuk, mint a mi Teremtőnkben, Megváltónkban és Üdvözítőnkben, az egyedül igaz Istenben, aki a jónak teljessége és összessége, egészen jó, igaz és legfőbb jó, aki egyedül jó, kegyes és szelíd, kedves és édes, aki egyedül szent, igazságos, igaz, szent és egyenes, aki egyedül jóságos, bűn nélkül való és tiszta, s akitől, aki által és akiben van minden bűnbocsánat, minden kegyelem és az összes bűnbánók, megigazultak és a mennyben együtt örvendező boldogok minden dicsősége. / Tehát semmi se akadályozzon, semmi se szakítson el és semmi se válasszon el tőle bennünket. / Mindnyájan, mindenütt, minden helyen, minden órában és minden időben, mindennap és szüntelenül higgyünk igazán és alázatosan, zárjuk szívünkbe és szeressük, tiszteljük, imádjuk, szolgáljuk, dicséjük és áldjuk, dicsőítsük és mindenek fölé helyezzük, magasztaljuk és hálát adjunk a fölséges és hatalmas, örök Istennek, a háromságnak és egységnek, az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, mindenek Teremtőjének, a benne hívők és remélők és az őt szerető Üdvözítőjének, aki kezdet és vég nélkül való, változhatatlan, láthatatlan, kibeszélhetetlen, kimondhatatlan, megfoghatatlan, kifürkészhetetlen, áldott, dicséretes, dicsőséges, magasztalásra méltó, fölséges, magasságbeli, édes, szeretetre méltó, gyönyörűséges, és egészen kívánatos, mindörökké.” (9-11). A ferences világi rendi testvérek is abban a hivatásban részesedtek, hogy az imádság mesterei legyenek. Jézus Urunk is „Egyszer arról mondott nekik példabeszédet, hogy szüntelen kell imádkozni, és nem szabad belefáradni” (Lk 18,1).

- A főparancsról azt olvassuk Szent Márk evangéliumában, hogy „Jézus így válaszolt: „Ez az első: Halld, Izrael! Az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr. Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből! A második így szól: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat! Ezeknél nincs nagyobb parancs.”. Ez az idézet azért fontos, mert Jézus szavát halljuk, s azért is, mert a parancs két részének egybetartozásában, mégiscsak felfedezni enged egy logikai elsőséget, s egy következményt. Isten szeretetéből születik, önmagunk korrekt szeretete, és a felebarát szeretete. Istenszeretetünk fog kinőni, mindaz a helyes szeretet, amit önmagunk felé megélünk és a találatkony, bátor és tevékeny felebaráti szeretetünk. A FVR Regulája, Konstitúciója bőséges anyagot szolgáltat, én csak a Konstitúció 12. cikkelyének 1 pontjából idéznék:

„Tegyenek tanúságot e hitükről mindenek előtt

- a családi életben;
- a munkában;
- az örömben és a szenvedésben;

²⁰ Uo. 133. old.

- az emberekkel való találkozásban, akik mind testvérek ugyanazon Atyában;
- a társadalmi életben való jelenlét és részvétel által;
- a minden teremtménnyel való testvéri kapcsolatban.”.

Még külön megemlíteném ide, a saját plébánia területét, mint a tanúságtétel egyik elsődleges területét. A tanúságtétel témája nagyon fontos, hiszen kedves testvéreim Jézus jószággal és bizalommal néz rátok és mindannyiótoknak mondja, hogy „Ti vagytok a föld sója. (...) Ti vagytok a világ világossága.” (Mt 5, 13a-14), s valóban mennyi helyre eljuttok, ahová papok és szerzetesek sohasem jutunk el. Hogy személy szerint kinek-kinek, vagy esetleg ha olyan lehetőségek nyílnak, közösségileg kiknek milyen szerepvállalásra nyílik lehetőségük az Krisztus Lelke, a Szentlélek tudatni fogja, azt hiszem igen sokszíni. Aki Jézus valódi barátja, Szent Ferenc buzgó testvére az nyitott szemmel és szívvel járja a világot, és talál tennivalót házasságában, családjában, szűkebb és tágabb környezetében! Ferenc pápa szavai szerint „a kereszténység vonzással terjed”. Saját életünkben megélt csalódásaink, vagy gyermekeitekkel, unokáitokkal, rokonainkkal és barátainkkal, az Egyházzal kapcsolatos csalódásaink növeljék bennünk a bűnbánó lelkületet, az engesztelés és vezeklés hivatását.

Testvérek! Nem kívánok visszaélni türelmetekkel, kinek-kinek a Szentlélek megmutatja, mit tehet, személy szerint, és úgy is, mint egy tagja egy országos vagy helyi közösségnek. Véleményem szerint, kulcsfontosságú az Isten iránt érzet hála, hogy szerepvállalásunk ne görcsös vagy 'ad hoc', szervezetlen és esetleges legyen. Mert kinek akarunk megfelelni? Csak Istennek! Kell szerepvállalás, de hogy hol, s mint, azt mondja meg az Úr!

„Leó testvér, Ferenc testvéred üdvöt és békét kíván. Űgy beszélek hozzád, fiam, mint az édesanya; mert mindazt, amit az úton beszélünk, röviden egy szóba és tanácsba foglalhatom össze, és ha újból hozzám kellene fordulnod tanácsért, akkor is csak ezt tanácsolhatnám: 3Ha az Úristen tetszésének keresésében s az ő nyomdokának és szegénységének követésében bármilyen út célravezetőbbnek látszik előtted, az Úristen áldásával és az én engedelmemmel válaszd azt. 4És ha lelked békéjéért, vagy más vigasztalásért szükségét éreznéd, hogy megint hozzám jöjj, csak jöjj, Leóm. (Levél Leó testvérhez)

fr. Artur Prenkiewicz OFM Conv:

Mi a szerepe és feladata a magyarországi FVR-nek a Katolikus Egyházban és a társadalomban?

Jelen: a FVR jelenlegi állapota sajnos nem mondható jónak. A tagok aránya eltolódott az idősebb korosztály felé. Szükség lenne a frissítésre, a fiatalokra, akik új színt, új életet hozhatnának a rendbe. Nehézséget okozhat az idősebb korosztály konzervatív gondolkodása, merevebb beállítottsága és hozzáállása.

Nehéz a fiatal és az idős generációkat közelebb hozni egymáshoz, mert elég nagy a szakadék köztük. Ennek számos oka lehet, de leginkább az eltérő életút, más normák, és más értékek azok, amik a legtöbb különbséget jelentik a két generáció között.

Elképzelések a jövőre nézve: Nagy szükség lenne arra, hogy minél több fiatalot meg tudjunk szólítani, akik aztán a belépve a FVR - be aktív, tevékeny tagjaivá válnának a közösségnek.

(Külön jó lenne létrehozni fiatal csoportokat, és csak velük foglalkozni.)

Hiszen fontos az utódok „kinevelése”, akiknek át lehet adni a FVR értékeit, hagyományait.

Így biztosítva lenne a FVR állandó működése évtizedeken át.

A fiatalabb korosztálynak pedig azért is lenne szüksége arra, hogy egy jó közösséghez tartozzon, mert ebben az elidegenített, anyagi világban, ahol minden emberi érték megsemmisülni látszik, egy biztos kapaszkodót jelentene életükben. Vallási közösséghez tartozni annyit jelent, hogy szüntelen kapcsolatban vagyunk Istennel, a keresztény értékek elsajátításával, azok beépítésével életünkbe, ezen erények gyakorlásával jobb emberré válhatunk. Az ilyen közösségekben együtt tapasztaljuk meg és éljük meg az összetartozás élményét. „Tartozni valahová, valakikhez” jó dolog és szükséges is. Szükséges az egészséges lélekhez, az egészséges emberi kapcsolatok kiépítéséhez.

A fiatalok mai értékrendje sok esetben sajnos kimerül abban, hogy iskola után megnézi az aktuális filmet vagy sorozatot, Reality – tv a tv-ben, internetezik, Facebookozik, játszik a számítógépen, esetleg sportol valamit jobb esetben, és a hétvégén szórakozni megy a barátaival. És gondolja, hogy ez a 21. századnak megfelelő életforma, ami kielégíti legfőbb szükségleteit, evés, ivás, jólét.

A vallás, tisztelet a kivételnek, nem játszik szerepet az életében.

Lengyel tapasztalatok: Lengyelországban is hasonló gondokkal küzdenek, főleg a nagyvárosokban, mert a falvakban még vannak jól működő közösségek. Még lehet kezelni a helyzetet, ahol nincs internet, és más szórakozási lehetőség. A barnaruhás Ferencesek, barátok, jól működő közösségeket hoztak létre. (Szaléziakat, példának lehet felhozni, ők is jól működő gyerek foglalkozásokat hoztak létre (pl. több szintű oratórium).

A jövőre nézve szükség lenne jó programokra, amikkel a fiatalok érdeklődését fel lehetne kelteni. Ezeket a programokat azután olyan felületeken meghirdetni, és reklámozni, ahol a fiatalok remélhetőleg találkoznak vele. Valószínű, hogy sok fiatal nem is tud az ilyen programokról, (ferences lelkeségi) pedig érdekelné, és részt venne rajta. Tehát az őket megcélzó helyeken, interneten, Facebook profil létrehozásával, eseményeket lehet létrehozni, programokról értesítést küldeni, weboldalt létrehozni, blogot vezetni (pl. Szeged-Csanádi egyházmegyei ifjúsági irodája), beszámolókat írni, ehhez hozzászólhatnak, elindulhat egy párbeszéd is velük. Érdemes nekünk, Ferenceseknek figyelni, érdeklődni, szólítani fiatalokat és Ferenc pápa fiatalokról szóló színódusára figyelni, ami 2017-ben kezdődik.

Szeretettel !

PAX et BONUM

Komáromi János OFS:

Mi a szerepe a magyarországi FVR-nek a katolikus egyházban és a társadalomban?

„Aszerint, hogy ki-ki milyen lelki ajándékot kapott, legyenek egymásnak szolgálatára, hogy az Isten sokféle kegyelmének jó letéteményesei legyenek.”
(1Pét 4,10)

Két gondolatébresztő idézetet osztok meg a testvérekkel, hogy megnyíljon a szívünk a most megbeszélendő kérdésben.

Böjte Csaba OFM: Hiszek a szeretet végső győzelmében c. munkájából:

„A bátorság alapvető emberi érték, ami nagyon-nagyon fontos. Nagy szent Teréz azt mondta, hogyha Isten egy embert elkezd formázni, az első erény, amivel szeretné megajándékozni, az a bátorság. Egy félénk, kétségbeesett, sarokba húzódó lélekkel semmit nem tud kezdeni az Isten.”

A másik egy sajátos hangvételű írás, amit a most 2017. március 25-én nyugállományba vonult Balás Béla püspök fogalmazott meg 2002-ben figyelemfelkeltés gyanánt:

„Politikáról, magunk közt, másként!” – *Helyzetkép Úrnapja után*

„Isten, mivel maga a szeretet, sehogy se maradt meg egek lakójának. Szembeszállt tehát a káosszal és nem tisztelte másságunkat. Beavatkozott Káin magánéletébe, Ábrahámot rávette a közügyekre, majd Mózeset nemzetközi konfliktusba sodorta. Jeremiás és Ezdrás fedőnevű ügynökeivel ellen-állási mozgalmat indított a kisemberekért. Dánielt, a határokon túli kisebbség képviselőjét, Baltazárlakomáján egyoldalú médiaelőnyhöz juttatta, így megbontotta az addigi erőegyensúlyt és előkészítette a pogányok Galileáját a *Pusztában Kiáltó* szavára.

Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén személyesen belépett a napi politikába, majd fokozatosan megszállta a világot, mert nem fért el a sekrestyékben. Maga körül feldühítette a hamisakat és lázba hozta az igazakat. Miatta örült meg a beépített *Júdás*, és tőle nem tudott aludni a köztisztviselő *Pilátus*. Kampányolt 33 éven át, megbukott nagy-pénteken, és mégis győzött húsvétkor. Ezzel azonban nem elégedett meg. Ő ugyanis nem győzni, hanem meggyőzni akart. Igényt tartott a világ jobbszélére is, balszélére is, sőt a centrumra is. Bántotta őt a lakomán üresen maradt hely, fájt neki a piacon ácsorgó, a gyümölcstelen ág és a kamattalan tőke. Tüzet hozott, amit lángoltatni akart. Ehhez viszont vérkönny kellett, majd meghasadt Szív és áradó Lélek.

Mindez megtörtént, részéről minden rendben, részünkről annál kevésbé. A helyzet ezért pocsék és ezért tart még a történelem.”²¹ De, hogy érezzük, mennyire szorosan a minket érintő kérdéstről próbálok beszélni, ezért a legújabb pápai megnyilatkozásból is hozok elétek egy különösen is megszólító gondolatot.

„Hangsúlyozzuk egy olyan evangelizáció szükséges voltát, amely bátran tiltakozik azon kulturális, társadalmi, politikai és gazdasági körülmények, továbbá a piac eltúlzott logikája ellen, amelyek

²¹ Zászlónk c. lap 2002/6.

akadályozzák az igazi családi életet, mert hátrányos megkülönböztetéseket, szegénységet, kirekesztést és erőszakot hoznak magukkal. Ezért kell kialakítani párbeszédet és együttműködést a társadalmi intézményekkel.”²²

Pontosan tudható, hogy itt egyértelműen megszólítottak vagyunk. Bizony, ezek az összefüggések nem kerülhetők meg az irenizmus – mindenáron való békesség – gondolatától vezérelve. Talán a leginkább meghatározó tulajdonságaink egyike éppen az örömök megosztása másokkal. Tehát az evangelizáció és misszió mindenképpen meghatározó kellene legyen. Ami nem az önmotogató hordó-szónokságról szól.

Itt említem meg a 23 évvel ezelőtti magával ragadó élményemet, ami az Anton Rotzetter, Wilibrord-Christian Van Dijk Thaddée Matura: Assisi Szent Ferenc (A kezdet, és ami abból megmaradt) c. könyve jelentett (Vigilia Kiadó Bp. 1993. Ebből idézem Rotzetter erősen elgondolkodtató gondolatát:

„Ez a Harmadik Rend történelmileg nézve valójában magától értetődő, sőt szükségszerű következménye a ferencesek magával ragadó életének. W. Dirks gondolatait idézhetnénk. Ezzel az alapítással Ferenc történelmi feladatot teljesít: „Nem állíthatjuk, hogy az első két rend a harmadikért keletkezett: a testvéri közösségnek önmagában van az értelme, és a szerzetesi életforma hármas fogadalma Istenért és önmagáért van, és a történelem színe előtt is önálló életforma. A szerzetesi élet különleges ferences formája azonban éppen az újjazdagokat hívja, ahogyan Benedek testvéri munkaközössége is saját kora hatalmasainak szólt. A Harmadik Rend értelme nem az volt, hogy a szegényeket jámborokká tegye, vagy megszerettesse velük a szegénységet. De éppilyen kevésbé akarta a gazdagokat „jámborokká” tenni vagy részévé tenni őket valamiféle imádkozó és világmegváltó rendszernek. A Harmadik Rend értelme az volt, hogy a gazdagok krisztusi módon legyenek gazdagok. Az volt a feladata, hogy a pénzre és a pénz korára keresztény módon tekintsen. Ebben segítségére volt az Első és a Második Rend szerzeteseinek és nővéreinek imádsága, testvéri közössége és hármas fogadalmának áldozata. Ennek a Harmadik Rendnek kellett volna döntően befolyásolnia a történelmet századokon át – de sajnos jámbor egyesületté vált.” Ezek kemény, de mindenképpen megfontolandó szavak.”²³ (32-33. o.)

Ugyanehhez a gondolathoz ugyancsak ebből a könyvből idézem a tudós ferences Matura néhány megjegyzését:

„Nem kétséges, hogy a harmadrendiek nagy kiterjedésük idején nemigen voltak többek, mint jámbor társulat vagy bizonyos ájtatossági formák követői. Előírt imádságokat kellett elvégezniük, búcsúkat nyerhettek, saját ünnepeik voltak, skapulárét hordtak. Ez lényegesen fontosabb volt, mint az elszánt törekvés és erőfeszítés arra, hogy lehatoljanak az Evangélium gyökeréig, és fölfedezzenek egy sajátos életformát a világ számára. Saját lelki üdvösségük biztosítása és a kiüresedő jámborkodás megbénították az Evangélium erejét, megakadályozták annak a lelki fiatalságnak kialakulását, amely minden életkorban lehetséges. Nem folytatom ezt a leírást, mert könnyen karikatúrává torzulhat. A tény azonban fennáll, hogy a régi stílus elavult, és új formákat kell találni. Stíluson itt nemcsak bizonyos magatartásformákat értek, hanem azt a benső dinamikát, amely a lelki gyökerekből származik, amint ezt könyvünk első része leírta. Akkor ez az „áttekinthetetlen sokaság”, ha jóval kisebbé válik is, fontos, bár Anton Rotzetter ASSISI SZENT FERENC A kezdet, és ami abból megmaradt csöndes szerepet fog játszani az egyházban és a társadalomban. Kovásszá lesz, amely mozgásba hozhatja és átalakíthatja a világot Szent Ferenc szellemében.” (258. o.)

Ugyanakkor Matura egyértelművé kívánja tenni mindannyiunk számára, hogy nagy feladatok elé vezérel az Úr:

„A mai egyház és világ életébe tartozunk bele mindnyájan. Ez nem szükségszerűen rossz, hanem az emberlétünkkel adott környezet. Szolidárisan – bár talán akaratumk ellenére – beleágyazódunk az emberi és egyházi adottságokba. Elköteleződéseink, amelyeket el kell vállalnunk, különbözők lehetnek és változhatnak. Nem nézhetjük semlegesesen a minket körülvevő valóságot. 2. Ferenc és testvérei nem hagyták el sem az egyházat, sem a világot. Elő sejtként benne maradtak mindkettőben. Cselekvésre kapunk felhívást akkor is, ha a lét felől akarjuk meghatározni magunkat. Küzdenünk kell az igazságosság, a szeretet, az igazság növekedéséért. De hogyan? Először a rosszat leplezzük le s az ellen harcoljunk, lépünk föl az igazságtalanság, az egyenlőtlenség, a visszaélések ellen? Vagy pedig magunkban és körülöttünk próbálunk újat, igazat, valódit alkotni az egyházban és a világban? Ha a kérdés fölvetődött, válaszolnunk kell rá. A két szempont nem összeegyeztethetetlen egymással; két különböző lehetőségre irányítják a figyelmünket abból a szempontból, ahogyan részt vehetünk egy megújult egyház és társadalom kialakításában.” (250. o.)

²² Ferenc pápa: Amoris laetitia: A családban megélt szeretetről, SZIT Bp. 2016. 201. 116.o.

²³ Anton Rotzetter, Wilibrord-Christian Van Dijk Thaddée Matura: Assisi Szent Ferenc

„Nem maradhatunk közönyösek, sőt világosan kell látnunk, és késznek kell lennünk arra, hogy egyes helyzetekben akár ellenvéleményt is nyilvánítsunk vagy küzdjünk valamiért – de mindennek békességes szívvvel kell történnie...” (251. o.)

Nem hiszem, hogy bármelyikünk is kételkedne abban, amit az öreg tudós ferences testvérünk oly finoman és érthetően elénk tárt. S ezzel még nem értünk végére a közelmúltban felszínre hozott megoldandó kérdéseinkkel kapcsolatos felsorolásnak.

Következzék most az a szempont, ami egyre nehezebb aktualitás miatt mindenképpen fokozottan is kell érintse a FVR-et. Ezért én személyes elkötelezettségből is következően ezt különösen is figyelmetekbe ajánlom. Mind egyházi, mind társadalmi szempontból. Itt is egy egészen kiemelkedő tanunkat szeretném figyelmetekbe ajánlani. Hermann Schlück OFM volt miniszter generálist:

Kiáltás az élet érdekében

„Látva a halál számos jelét, amelyek a *humánus* gyökereiben és lényegében akarják elfojtani és megalázni, magunkra vettük az *élet* védelmének és támogatásának feladatát. A halált célzó emberi struktúrák és tervek fényében jogosan beszélhetünk személyes bűnről és evangélium-ellenes gyökerű „bűnös struktúrákról”. Az ilyen helyzetekben érzünk elhivatottságot az állandó személyes és közösségi megtérésre, és a szükséges „változások” és az integrális „felszabadítás” melletti állandó kiállásra.

Az emberre törő és a teremtést is fenyegető erőszak nagyon sokféle. Az élet védelme ott kezdődik, hogy tiszteletben tartjuk az emberi méltóságot és óvjuk az egész teremtés sértetlenségét. Minden további lehetőségnek ez a kiindulópontja. E nélkül nem lehetséges sem igazi emberi haladás, sem a szegények melletti döntés, sem a teremtés megóvása. Ez az alap jelenti az ember és a teremtés számára a lehetőséget, hogy a Teremtő szándékával összhangban fejlődjék.

Különös figyelmet kell szentelnünk a családnak, mert az az élet szentélye. Célul tűzzük ki az élet védelmét, fogantatásától annak természetes végéig. Síkra szállunk jelenlegi életünk értékének tisztelete mellett, hogy az az emberi méltóság tiszteletével együtt fejlődjön. Harcolunk minden ellen, ami ezt az életet béníthatja, lefokozhatja, megfojthatja vagy megöli. A magunk részéről keményen föl kell lépünk az ember ember által való kizsákmányolása, illetve a kirekesztés és leigázás minden formája ellen.”

Az élet védelme, ami aktualitását tekintve a legégetőbb kérdés, hiszen a kétmilliárdot meghaladó garantáltan ártatlan emberi életet áldozták fel az elmúlt évtizedek alatt. Ilyen méretű pusztítás még soha nem volt a történelmünk során. Szeretnék itt hivatkozni egy ma élő és erőteljesen ferences érzelmű, de nem ferences apostolotód, dr. Székely János püspök *Kiáltás az életért* c. írására is, ami a 99. Forma Minorumban megjelent.

Nem a szerénytelenség hozatja velem elő a harmadik azonos című megnyilatkozást, amit mint képzési felelős tártam elétek közel tíz éve. Ehhez szeretném csatolni azt a fontos észrevételt, amit Rotzetter OFM Cap jegyez meg a már említett művében.

„Ferenc számára a legfontosabb források egyike ez a mondat: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” (Jn 14,6). Az „élet” szó hatvanhárom alkalommal fordul elő írásaiban, éppen a Regulával kapcsolatban is (a „regula” szó csupán huszonhatszor). Az élet iránti szenvedély válik itt kézzelfoghatóvá, amelynek alá kell rendelni minden mást: rendet, törvényt, regulát.” (47. o.)

Lelkünk képzésére a „kiáltás az életért”, a FVR alapítójának, Assisi Szent Ferencnek a szándéka szerint kiemelten is életvédelmi „mozgalom”. Minthogy közel nyolcszáz éves múltja van, ezért minden megnyilvánulásnak példaértéke is van. Nem újdonság az sem, hogy az életvédelemnek minden szempontja abból adódik, hogy Jézus Krisztusnak az ÉLETNEK követésére helyezi a hangsúlyt. Tehát mi nem a különböző tudományágak által is igazolható ártalmak ellen kívánunk fellépni csupán. Bár készséggel elismerjük, hogy minden valóban tudományos kutatás eredménye is az életet hivatott szolgálni és szakszerű megfogalmazásaiban a saját tudományos kompetenciájának megfelelően képes rámutatni a halál civilizációjának építésére szegődött emberek életet romboló tevékenységére, mégis a mi tevékenységünk Jézus Krisztusnak az ÉLETNEK követése révén kíván elsősorban jelen lenni a társadalomban. Fontosnak látszik tudatosítani – túlhangsúlyozása pedig a jelenlegi körülmények között szinte elképzelhetetlen –, hogy az élet védelme kiemelt kötelessége minden keresztény embernek, kiváltképp a fvr-i testvéreknek. Nem nagyszerűségünk okán, hanem a megkapott kegyelem életé váltására.

Azt kívánom lelketekre kötni, hogy a folyamatos képzés kapcsán nem tudást kívánunk gyűjtögetni, mint birtokot, hanem az élet egyre teljesebb szolgálatára készülünk.

Teréz anya a XX. sz. nagy szentje ezt írta mindnyájunknak:

„Az abortusz – a béke hatalmas rombolója a mai világban – a szeretet legnagyobb pusztítója. Imádkozom mindnyájatokért, hogy kiálljatok az Isten mellett, az élet és a család mellett, és hogy megvédjétek a magzatokat.

Imádkozzunk!”

Leonardo de Vinci rajza

Nem hiszem, hogy bármelyikünk számára is meglepő, hogy a XX. sz. kiemelkedően nagy pápája, II. János Pál – aki szintén szent – egy egész enciklikát szentelt ennek a kérdésnek. Bízotok mindenkit az enciklika tanulmányozására.²⁴

Még egy igen fontos összefüggésre kívánok rámutatni a mostani együtt gondolkodásunk kapcsán. Annál is inkább tűnik fontosnak, mert legtöbbünknek a szocializációja a nem kívánatos dolgok és viselkedések közé sorolta, amiről beszélnünk szükséges. Talán mégse egy különös hóbort mondatja velem hosszú évek óta, hogy egyházunknak van egy olyan dokumentuma, amit a FVR és egyéb világi emberek is igen nagy haszonnal tudnának kamatoztatni életük megoldása szempontjából. Igen, ez a több szempontból eligazító dokumentum szintén Szent II. János Pálhoz kötődik. A Christifideles Laici c. szinódust követő összefoglalásról van szó, ami a világi hívőknek az Egyházban és a világban betöltött hivatásáról és küldetéséről szól. Maga a szinódus 1987-ben volt (tehát harminc évvel ezelőtt és húsz évvel a II. vatikáni zsinat után), és 1988. december 30-án jelent meg. A magyar kiadás 1990-ben, a SZIT gondozásában látott napvilágot. Talán nem érdektelen megemlíteni, hogy II. János Pál legterjedelmesebb pápai megnyilatkozása 210 oldal.

Tizenhat éve annak, hogy az Évezred kezdetén c. előadásomban szóltam erről a Testvéreknek, 2001. január 20-án a Tamás Alajos házban. Visszaidézek a mondottakból valamennyit:

„Szeretném ugyanakkor emlékezetbe idézni, hogy a Christifideles Laici pápai megnyilatkozás nem valami eddig soha nem képviselt tanítását képezi egyházunknak. A hitletétemény teljességében mindvégig megtalálható tanításról van szó. De mint a dogmák megfogalmazódása is konkrét történelmi helyzetek szorító körülményeiként fogalmazódtak meg, úgy ezek a tanítások is az idők jeleinek figyelmeztetésére kerülnek felszínre. A XX. sz. minden ellentmondásossága ellenére – vagy talán éppen azért – egyházunkban egy kimondhatatlanul nagy korszakváltáshoz, megújuláshoz jutott a II. vatikáni zsinat pünkösdi erőket mozgósító történéseiben. S ennek a zsinatnak a hivatalos dokumentumai között a Lumen Gentiumban – ami 51 évvel ezelőtt jelent meg – már nagyon pontos megfogalmazásokat találtunk arra vonatkozólag, hogy a magunkfajta világi hívők mit gondoljanak önmagukról az evangelizáció vonatkozásában és mi az, amit megtehetnek magukért, családjukért, kisebb közösségükért, az egyházért és a társadalomért. De mint tudjuk, a jogok mindig összekapcsolódnak a kötelezettségekkel. Lehet, hogy ezért nem kívánjuk firtatni, vizsgálni jogainkat, hogy ne kelljen szembesülnünk állapotbeli kötelezettségeinkkel? De most, hogy új évezredet kezdünk és az idők jelei egészen szorongató módon figyelmeztetnek, és püspökeink támogatását és felszólítását is érzékelve kell újra gondolni dolgainkat, talán elegendő lesz ahhoz, hogy néhány eddig is meglévő figyelmeztetést megszívleljünk. Ilyen többek között a Lumen Gentium VI. fej. 35. pont: „Krisztus ... betölti prófétai küldetését, mégpedig a világi hívők által is, és nem kizárólag az ő nevében és hatalmában tanító hierarchia által. Ezért elrendelte, hogy ők is tanúi legyenek, és őket is felruházta a hit érzékével és a beszéd adományával, hogy így nyilvánuljon meg az evangélium ereje a mindennapi életben, a családban és a társadalomban.”

Nyilván, hogy egyetlen előadás vagy gondolatokat tömörítő megnyilvánulás nem képes minden kérdés megválaszolására, sőt, minden valóban életünket érintő kérdés feltételére sem. De érdemes szembesülnünk a Christifideles Laici egyházi eligazítás kapcsán a leginkább központi kérdések mindannyiunkat meghatározó szempontjaira.

„A világi Krisztus-hívők apostoli kötelessége elsősorban az, hogy a családot segítsék identitásának tudatosításában – tudniillik, hogy az első és alapvető társas egység, s hogy sajátos eredeti feladata van a társadalomban – annak érdekében, hogy saját növekedésének egyre inkább tevékeny és felelős szereplője legyen, s vegyen részt a társadalom életében. Így a család mindenkitől, elsősorban a közhatalomtól megkövetelheti és meg is kell követelnie azoknak a jogoknak a védelmét, melyek a család biztosításával magát a társadalmat szolgálják.” (115. o.)

²⁴ II. János Pál: Az élet evangéliuma (Evangelium Vitae) SZIT Bp. 1995 Az emberi élet sérthetlenségéről

„... a család iránti apostoli elkötelezettség fölbecsülhetetlen értékű társadalmi tett. Az Egyházban töretlenül ott él a mélységes meggyőződés, és jól tudja, hogy „az emberi nem jövője a családtól függ.”²⁵ (116. o.)

Lévén, hogy az idézett dokumentumot követően a család vonatkozásában lebonyolított két szinódus (2014 és 2015) összefoglalásaként is megjelent egy pápai megnyilatkozás 2016-ban Ferenc pápától, ezért különösen is biztosak lehetünk abban, hogy a család mindenképpen a legközpontibb kérdés mindenki számára, különösen a FVR-ben. Ez akkor is így van, ha valamilyen érthetetlen szempont idegenkedésre késztet ezzel kapcsolatban.

Még egy szempontot feltétlenül érinteni akarok, pedig tudom, hogy az előző megfontolások, amelyek ellenérzéseket is ébresztenek, bár kikerülhetetlenül megszólítóak, nos annál sokkal kihívóbb és próbára tevőbb. Ennek ellenére a róla való gondolkodás mindannyiunkban tisztázhatja a megtehető kötelezettségeinket, éppen a közjó vonatkozásában. A Christifideles Laici pápai üzenet, ami az 1987-es püspöki szinódus összefoglalása – tehát nem pusztán egy politikai érzékenységgel is megáldott személy szubjektív véleménye – az egész világra kiterjedő apostolotudók által megfogalmazódó állásfoglalás. S mint ilyen, a FVR-et mint világi hívőket érinti.

„A világi Krisztus-hívők, annak érdekében, hogy – a már említett személynek és társadalomnak szóló szolgálat által – a világot keresztény szellemben átformálják, *semmi módon nem mondhatnak le a „politikai életben” történő részvételről*, vagyis arról a sokrétű és szerteágazó gazdasági, társadalmi, törvényhozói, adminisztratív és kulturális munkáról, melynek célja szerves és intézményes módon a *közjó* előmozdítása. Amint a szinódusi atyák is többször megerősítették, mindenkinek és minden egyes személynek joga és kötelessége részt venni a politikai életben, bár ez különböző, egymást kölcsönösen kiegészítő formákban, fokozatokban, feladatokban és felelőségekben jut kifejezésre. Az egyéni történet, hatalomimádat, önzés, korrupció, melyeket gyakran hangoztatnak vádként a közügyekben tevékenykedő vagy képviselőiséget vállaló, az uralkodó osztályhoz tartozó, a különböző politikai pártokhoz csatlakozó emberekkel kapcsolatban, valamint az az igen elterjedt vélemény, ami a politikát az erkölcsi veszély szükségszerű helyének tekinti, semmiképpen sem igazolhatja a keresztények közügyekkel szembeni kételkedését vagy tartózkodását.” (119. o.)

Ma már nem pusztán vélelmeinkre hagyatkozunk, mikor megállapítjuk, hogy a modern rabszolgatartó társadalmi kolosszus összeomlása annak a megvétőzhatatlan felismerésnek és következetes képviselésének eredményeként is következett, amit így fogalmaz meg a pápai dokumentum:

„A szeretetet, amely a személyt szereti és szolgálja, nem lehet elválasztani az igazságosságtól; a maga módján mindkettő a személy jogainak teljes elismerését követeli, akire az egész társadalom összes struktúrájával és intézményével rendelve van.” (118-119. o.)

Nyilván mindannyiunknak tudható, hogy ennek a képviselése nem magától értetődő és konfliktusmentes. Talán nem félreérthető és egyikünk sem gondolja, hogy aktív politikussá kell képezzük magunkat, de reményeim szerint az igazság képviselése mindannyiunkat kötelez. Ha másért nem, hát azért, mert Jézus Krisztus az Igazság. S mert Szent Ferenc radikalitásának Krisztus követése, egyben az Igazság szolgálata, ezért ez nem lehet érdektelen számunkra.

Nagyon élő a kérdés és a megállapítás, amit a tudós ferences Matura üzen nekünk:

„Volt-e valaha is akkora várakozás, akkora igény egy igazibb evangéliumi lelkültre, Isten megtapasztalására, az emberi testvériességre, a szolgálat szellemére, a gyöngédségre, a szegénységre és az osztozásra, a barátságra és az öröme? A ferencesek mindezt meg tudnák adni a világnak. De csak az tud ilyen értékeket közvetíteni, aki maga is átélte azokat.”²⁶ (259. o.)

Érdemes megszívlelnünk a XX. sz-i filozófus remetéjének megfogalmazását, amit barátja, Boldog VI. Pál pápa felkérésére írt a II. vatikáni zsinat kapcsán Jacques Maritain: a Garonnei paraszt c. művében:

„... úgy látom, világos, hogy ma – jobban mint valaha bármikor – kis csoportok és közösségek lesznek képesek a leghatékonyabban harcolni az emberért és a szellemért, s a leghatékonyabb szolgálatokat tenni azon igazságoknak, amelyekre az emberek kétségbeesve vágnak, s amelyekben ma igencsak hiányt szenvednek. Mert csak kis csoportok és kis közösségek tudnak ama valami körül összegyűlni, ami teljesen független a technikától és az eltömegesedési folyamattól, s ami nem más, mint a bölcsesség, és az értelem szeretete, s a bizalom e szeretet láthatatlan kisugárzásában. Az ilyen láthatatlan kisugárzás messzire hat, s

²⁵ II. János Pál: Christifideles Laici – szinódus utáni apostoli buzdítása világi hívőknek az Egyházban és a világban betöltött hivatásáról és küldetéséről

²⁶ Anton Rotzetter, Wilibrord-Christian Van Dijk Thaddée Matura: Assisi Szent Ferenc

hogy ugyanolyan hihetetlen hatalommal rendelkezik a szellem rendjében, mint az atommaghasadás és a mikrofizika csodái az anyag rendjében.”²⁷ (242.o.)

„... a küldetés szükséges volta ma világosabb, mint bármikor, mert a középkori keresztény társadalom szakrális rendszerében, majd a rendszer felbomlásának korában, annak egyre megfakultabb és illuzórikusabb maradványai és romjai között, elsősorban a társadalmi struktúrákon keresztül gyakorolt hatást a kereszténység, legalábbis a látható tevékenységek szférájában ... De mára minden megváltozott. A világi társadalom végleg eltüntette a szakrális uralom minden nyomát, s ugyanakkor a tudomány és a technika ellenőrzése alá került civilizáció egyértelműen átlépte a Nyugat határait, és úton van afelé, hogy valóban egyetemessé váljék. A kereszténység tehát nem számíthat többé a társadalmi struktúrák segítségére és védelmére. Ellenkezőleg, éppen neki kell segíteni és védelmezni a struktúrákat azon fáradozva, hogy szellemével átítassa őket. Mert az embernek a társadalmi életben is megvannak a kötelességei Teremtője iránt.”²⁸ (68-69. o.)

Záróakkordként egy 25 évvel ezelőtt papírra vetett gondolatsort osztok meg a Testvérekkel. Nem a véletlen, hanem a Szentlélek adta kezembe. Ugyanis megfeledeztem erről. Most pedig, hogy igyekeztem felkészülten érkezni, ezt kaptam. Egy lelki gyakorlat kiadott feladataként készült.

A FERENCES VILÁGI REND SAJÁTOS HIVATÁSA AZ EGYHÁZBAN

Fontosnak látszik, hogy a kérdést a nevének megfelelő hármasságban közelítsük. Ennek megfelelően:

1. Ferences

Ferencesnek minősül az az ember, akit valamilyen formában megragadott Szent Ferenc Krisztus-követése. Tehát legfontosabb momentum nem Szent Ferenc gondolatainak, életformájának szolgáló követése, hanem a Szent Ferenc által megkezdett Krisztus-követés folytatása. Ferenc meghívása is erre szólít.

- Ehhez elengedhetetlenül fontos Szent Ferenc – történelmi
- tanítási
 - személyes ismerete.

2. Világi

A világ mindenkorai berendezkedésének megfelelően a mindennapok személyekre szabott mozgásterében (konyha vagy egyetemi katedra, kukás vagy mütös) való tevékenység megtartása mellett kifejezésre juttatni az éppen ott folyó munka értelmese és a megváltást érvényre juttató szépségét: a szolgálatban megtestesülő szeretetet.

Tehát a világi valóban a világban mozogva juttatja érvényre, hogy ismert egy olyan embert Szent Ferenc személyében, akinek Krisztus követése példaadó, s mert ez őt lenyűgözte, ezért kísérletet tesz arra, hogy ő maga is ilyen módon kövesse Krisztust. Azt a Krisztust, aki az egyházban él és amiért Ferenc maga is mindennél jobban ragaszkodott az egyházhoz, hiszen az élő Krisztust akarta követni, nem pedig a róla alkotott képet.

3. Rend

Rend annyiban, amennyiben több ember összefogása és kisebb-nagyobb közösségek vagy közösség kezdemények nem képzelhetők el bizonyos egyezményes jelek, viselkedések, magatartások koordinációja nélkül. A rend természetesen nem arra van, hogy valamit létrehozson, hanem már valami meglévőt megőrizzen. Tartsd meg a rendet és a rend megtart téged.

A Ferences Világi Rend tehát egy sajátos rend, ami a mindennapi életünkben tart meg, segít, oltalmaz, és adja meg a lehetőséget, hogy személyes szabadsággal köteleződjünk el Krisztus követésére Szent Ferenc példája szerint. Vannak ennek egyértelmű sajátosságai.

A világi rend egy olyan világban kapott „új szabályzat” ahol a szekularizáció valamint az ateizmus elterjedése révén szinte ismeretlenné vált az „engedelmesség” fogalma és annak valódi tartalma. VI. Pál pápa, aki jóváhagyta ezt a világiakra kiterjedő szabályzatot, nem csak a pápai tekintéllyel erősítette meg ennek fontosságát – bár ez egyáltalán nem elmarasztalható tény –, hanem az idők jeleit igen jól ismerő, nagy diplomáciai érzékkel és intellektualitással megáldott ember melléállítását is láthatjuk benne. Talán az sem lehet véletlen, hogy II. János Pál a békéért való imát Assisiben hirdette meg, ahova meghívta a világ valamennyi nagy vallásának képviselőjét. Az pedig, hogy a jelenlegi világ legnagyobb érzékelhető válságaként ismert környezetvédelmi problémák is Szent Ferenc nevéhez kötődnek, jelzi, hogy Ferenc valami igen „korszerűt” illetve egyetemeset mondott, tanított, élt. Tudjuk, Szent Ferenc a környezetvédők védőszentje.

²⁷ Jacques Maritain: a Garonnei paraszt

²⁸ uott

Itt arról a Szent Ferencről van szó, aki minden saját, közösségi és az egész világra kiterjedő problémájának megoldását az Egyháztól várta, kapta. Ez még akkor is így van, ha pontosan ő volt az, aki nagymértékben hozzájárult az Egyház megújulásához.

Nekünk, akik Szent Ferenc közbenjárására Isten különleges hívását megkaptuk és látnunk adatik a világban eluralkodó anarchiát, és egyházunknak nem egyszer kaotikusnak mutakozó arculatát is, ezzel a látással egyidejűleg adatik meg a Szent Ferenc módján való Krisztus-követés és nem kizárt, hogy egyben az Egyház megújításának nagy feladata is. Nem alkalmasság vagy érdem helyez bennünket erre a posztra, hanem a mindannyiunkat irányító Gondviselés, nem egyszer csak véletlennek mutakozó életkapcsolata és szeretetvonzása vezet ide minket.

Mi, akik a FVR tagjaként az evangélium szellemében igyekszünk életünk szeretetvonzásait helyesen felismerni, nem gondoljuk azt, hogy az evangélium egyetlen helyes olvasatát ismerjük. Sőt, úgy gondoljuk és tapasztaljuk, hogy az evangéliumok helyes értelmezéséhez elégtelenek, műveletlenek és gyengék vagyunk. Mégis újra meg újra az evangéliumhoz fordulunk életünk minden kérdésével.

A FVR-nek ez az arculata magához Szent Ferenchez igazodik, hiszen Ferencnél a legdöntőbb momentum az evangéliumhoz való igazodás. De, mert Ferenc pontosan tudta, hogy a leírt szó önmagában holt betű, ezért az evangéliumokhoz való ragaszkodásánál egyértelműen mutatott rá a leírt evangélium megelevenedő közegére, az Egyházra. Szent Ferenc radikalizmusa pontosan arra vonatkozik, hogy az evangélium nem örömhír az Egyház nélkül, hanem egy teljesíthetetlen morális rend kétségbeesésbe zavaró szabályzata, vagy egy radikális ateizmus alapja. Ezért a FVR annak tudatában kell ragaszkodjék az Egyházhoz, hogy az evangélium megszólaljon és ebben az egyre örömnélkülőbb világban felmutassa a valódi öröm alapját és lehetőségét.

Teszi ezt úgy, hogy nem kívülről magára kényszerített külső jókedvet mutat, hanem az Egyház nyomorúságaival együtt szenvedve az evangélium Egyházban való megszólalásának örül. Ez az az öröm, ami kisugárzik, mert ennek az indítéka nem az egyéni jóérzés és kellemes időtöltés fölött való örömködés és nem az egyéni beérkezett önelégültséget sem nélkülöző állapota, hanem a mindannyiunkért megszületett, meghalt és feltámadt Jézus Krisztus jelenlétének szétsugárzó öröme az Egyházban.

Ha lehet mondani – s miért ne lehetne? –, a FVR egészen egyértelmű hivatása, hogy az evangélium szellemében éljen. Az evangélium szelleme pedig nem egy pontosan körülírható, törvényekben rögzített és ezáltal kész szabályzat, hanem az Egyházban köztünk élő Krisztussal való élet. Az eukarisztiában velünk lévő Krisztussal. Az írott evangélium és az eukarisztiában jelen lévő Örök Logos nem megosztható. Sőt, a kettő egy. Az egyik ismerete és szeretete csak részben ismeret és nem valószínű, hogy szeretet. Ugyanis az örök Logos az önmaga rendelése alapján maradt köztünk úgy, ahogy a SZERETET alapján lehetséges. Az Ő Egyházában Krisztus maga közelít a „minden lesz mindenben” állapota felé.

Ezért gondolom, hogy a FVR egészen sajátos és egyértelmű hívásában erről az Egyházzal tesz tanúságot, s egyben valószínűleg meg ennek életét a kapott kegyelmek révén.

Köszönöm a figyelmet:

Komáromi János

Dr. Horváth Éva OFS:

Néhány gondolat a Ferences Világi Rendről

Országos miniszterünk levélben kérdezte:

”... most a magyarországi Ferences Világi Rendnek az Egyházon belül és a társadalomban mi lenne a szerepe?”

Erre a kérdésre nem tudtam válaszolni, de néhány gondolatot összeszedtem.

Mi a Ferences Világi Rend?

- spirituális, szemlélődő rend?
- aktív, tevékeny rend?

Mélyről jövő spirituális alapokból kiindulva tevékenyeknek kell lennünk.

Példa Szent Ferenc: Krisztust *szemlélte*, az Ő jelenlétében élt, mindent ebből kiindulva *tett*.

A ferences lelkiesség hármasság pillére:

- *megtestesülés*: az Isten láthatóvá lett, teljesen felvette emberségünket (Greccio)
- *megváltás*: kereszt (Alverna)
- *feltámadás* – Ferenc a feltámadás örömeiben szemlélte a megfeszített Krisztust
- *Eucharisztia*: az Oltáriszentségben Krisztus velünk maradt.

Kiszolgáltattottan, az idők végéig.

Isten atya → mindannyian testvérek vagyunk.

A teremtett világ Isten műve → minden teremtmény tiszteletet érdemel.

Élni kell az evangéliumot – ÉLŐ EVANGÉLIUMMÁ KELL VÁLNI!

Kézikönyv a Ferences Világi Rend életéhez:

„Bármilyen szükségét találtok, igyekezzetek azon segíteni.”

„**Fontosabb egy ferences számára, hogy különleges valaki legyen, minthogy valami különlegeset csináljon.**” 66. oldal

Vonzó volt számomra, hogy ferencesként minden szolgálatot lehet végezni: tanítani, gyógyítani, szegényekkel foglalkozni stb. Amit élénk tár a Fölséges Isten.

A. Rotzetter hivatkozik Assisi Szent Ferenc könyvében 1982-ben W. Dirks-re, hogy a „Harmadik Rendnek kellett volna befolyásolnia a történelmet századokon át – de **sajnos jámbor egyesületté vált.**”

Lényeg: élnünk kell az evangéliumot!

Nevünkben mind a három fogalom fontos:

Ferences

Világi

Rend

Ezt már több alkalommal kifejtettem, most nem részletezem.

Mielőtt bármit teszünk, a legfontosabb a **LELKISÉGÜNK!!**

– Milyen az imaéletünk??

Zsolozsma: van mentesség, helyette mást is imádkozhatunk (lásd: Szertartáskönyv), lelkiismereti kérdés, de fontos lenne:

– A zsolozsma *a keresztény imádság igazi iskolája*, az Anyaszentegyház adja ajkunkra a szavakat. (Nem az éppen aktuális kedvünk szabja meg őket.)

– A zsolozsma *egyetemes imádság*, akár egyénileg, akár közösségben imádkozzuk az egész Anyaszentegyház nevében, az egész Anyaszentegyházért, az egész világért imádkozunk.

– A zsolozsma biztosan eljut Istenhez, benne Jézus imádkozik velünk.

(v.ö. Barsi Balázs ajánlása: Énekes kis zsolozsma)

– Szentmise, szentségimádás helye az életünkben?

Képezzük magunkat?

Hogyan nyilvánulunk meg napi kérdésekben?

Ragaszkodnunk kell az EGYHÁZ TANÍTÁSÁHOZ! Hirdetnünk kell.

MISSZIÓ – mély tapasztalatunk legyen Istenről

Akit az evangélium elért, átalakított, azt HAJT.

Kommunikáción javítani!!

Sokan nem értik azokat a fogalmakat, kifejezéseket, amiket használunk. (Felnőtt két generáció, akinek nem volt természetes közege a vallás. Erre figyelniük kell!!)

Tanuljunk meg empátiával, szeretettel fordulni mások felé. (5 szeretetnyelv)

Konkrét teendők lehetne együtt az első renddel – a hitoktatók továbbképzésében segíteni

– lelkinapok, lelki gyakorlat

Iskolák megkeresése, volt ferences diákok megszólítása.

Az egyházban most két témát nagyon fontosnak látok:

– *a szentségek* – hatalmas ajándékok egyházunkban - komolyan kell venni.

Példát mutatni a szentségek vételében, előadást, elmélkedést szervezni róluk.

– *a család, házasság*

A fiatalok ismeretei nagyon hiányosak. Itt is fontos a kommunikáció: úgy beszéljünk értékeinkről, hogy megértsék. (Könyvek, előadások, ciklus show - MFM)

Jegyesoktatás, házaspárok kísérése.

Társadalmi szinten, ami a helyi plébánián, közösségben adódik, ott kell szolgálnunk.

FELADATUNK ALAPVETŐEN APOSTOLI: Szavainkkal, tetteinkkel az ÖRÖMHÍRT hirdetni.

MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTTAZON FÁRADOZZUNK, HOGY MÁSOKNAK ÖRÖMET ÉS REMÉNYSÉGET ADJUNK. (Regula 19).

K é r d é s e k :

Kauser Tibor miniszter generális előadásának feldolgozásához:

1. Milyen rendszerességgel forgatjátok a Regulánkat? Mennyire határozza meg az életedet a Regula 4 sarokpontja?
2. Az előjárók felsorolt tulajdonságai és erényei közül melyeket tartjátok a legfontosabbnak? Miért? Vannak még olyan tulajdonságok, amelyek a szövegben nincsenek említve? Ha te is előjáró vagy, melyik téren érzed úgy, hogy fejlődnöd kell?
3. Az előadás második felében az FVR előtt álló kihívásokról és az azokra adható válaszokról esik szó:
 - Ezek közül nálunk melyik/melyek tűnnek a legsürgetőbbnek? Látsz egyéb, nem említett komolyabb kihívást?
 - Próbáld megfogalmazni a lehető legkonkrétabban: mit kellene és lehetne tenni a kihívásokra válaszul:
 - a) a te életedben
 - b) a helyi közösségben
 - c) az Országos Tanács, ill. a régiók szintjén
 - d) nemzetközi szinten (Nemzetközi Tanács, Elnökség stb.)

P. Papp Tihamér OFM 2017. április 1-én elhangzott előadásához:

1. „A cselekedet nagyon szoros kapcsolatban áll a Lélekkel, és az Evangélium igazi megértése annak életre váltásával történik.”

Szánsz-e nagylelkűen időt az Isten előtti csendre, imára, elmélkedésre, liturgiákon való részvételre, hogy a szeretet-tetteid is Istenből forrásozzanak? (Akár egyénileg, akár közösségben?)

2. „Számunkra a testvéri közösség biztonságot kínál az élet keménysége közepette, és ez egy konkrét példa az embereknek arra nézve, hogy miként lehet szembeszállni a magány és az elszigeteltség anyagi, kapcsolati és emberi következményeivel.”

Megtapasztaltad-e ezt a biztonságot helyi, regionális és országos közösségi szinten? Ha nem, hogyan javítsunk, hogyan javíthatunk rajta? Te mivel járulsz hozzá?

3. Az alapvető probléma a hit hiánya. Egy gyorsan változó világban kellene az adott helyzetet hittel fogadni, és nem katasztrófaként, hanem kihívásokkal teli misztériumként látni, amely az Isten tervének része.”

Hogyan szembesülsz betegséggel, nehézségekkel? Úgy érzed, csak veled „szúr ki” a jó Isten? Előfordult már veled, hogy akár meg is köszönted a nehéz helyzetet, mielőtt megoldódott volna, tudva, hogy Isten mindent javadra fordít, ha hiszel benne? Ekkora bizalom milyen hatalmas erőforrás és béke-forrás lenne egyénileg és közösségben!

Te milyen kérdést tennél fel a közösségnek, vagy önmagadnak? Mi rezdült benned, amikor elolvastad, amit fontosnak érzel?

Komáromi János OFS képzési felelősünk előadásához:

1. Mit jelent a személy szolgálata gondolata? (szeretet és igazság viszonya)
2. Mi az evangelizáció és a misszió viszonya a tiltakozáshoz? (vallási vagy keresztény közömbösség kérdéséről)
3. Milyen módon vegyük magunkra (FVR) az élet védelmének és támogatásának feladatát? – különös tekintettel Jézus kijelentésére: *Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet*” (Jn 14,46)
4. Mit jelent az apostoli kötelezettség a család és a politika vonatkozásában?

Artúr atya hozzászólásához:

Hogyan tudnánk átadni gyermekeinknek, unokáinknak és más fiataloknak a világi ferencességet?

Péter-Pál atya hozzászólásához

1. Hogyan kellene megélni a mindennapokban a ferences lelkiiséget?
2. Hogyan tudom én a közösségem életét jobbra tenni?
3. Hogyan tudom elősegíteni önmagam, házastársam, gyermekem megtérését, megszentelődését?

Horváth Éva előadásához:

Milyen missziós feladatot tud felvállalni ma egy ferences világi rendi közösség?

A Ferences Világi Rend képzési levele
Megjelenik kéthavonta
„Ingyen kaptátok, ingyen adjátok”
Kiadja a FVR Országos Tanácsa
belső használatra
1024 Budapest, Rómer Flóris u. 4.
www.fvr.hu
Összeállította: Komáromi János ofs